

Üç Aylık Çocuk Dergisi

Şubat-Mart-Nisan 2015

TARLABAŞI
TOPLUM MERKEZİ

Parlayan Çocuklar

*Okullarda daha iyi
bir eğitim mümkün!*

*Her çocuğun
eğitim hakkı vardır.*

İçindekiler

Editörden	2
<i>Bir Sabah Uyandığım</i>	3-6
<i>Benim Ailemde Olmaz Deme!</i>	7-9
<i>Özgecan'ın Ardından</i>	10
<i>Kaçık Hikayeler</i>	11-12
<i>Okulda Haksızlık</i>	13-14
<i>Okulda Eşitsizlik ve Ayrımcılık</i>	15-16
<i>Servisler</i>	17
<i>Okul Kantini</i>	18
<i>Okuldan Kaçmalar</i>	19-20
<i>İtirazımız Var!</i>	21
<i>Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği</i>	22
<i>Okul Anketi</i>	23-25
<i>Öğretmenlere Dergimizi Sorduk</i>	26
<i>Hayalimdeki Otobüs</i>	27-29
1 Aralık Dünya AIDS Günü	31-32
<i>Duyurular</i>	33
<i>Bilmeceler</i>	34

TARLABASI
TOPLUM MERKEZİ

Parlayan Çocuklar

Editör: Ceren Suntekin
Redaksiyon: Gizem Külekçioğlu
Tasarım: ODAODA Tasarım (odaoda.com)
Baskı: Muka Matbaa
Sponsor: Sabancı Vakfı
*Soru görüş ve önerileriniz için
parlayancocuklar@gmail.com adresi ile
iletişime geçebilirsiniz.*
İstanbul 2014

"Bu dergi, Çocuk Hakları Atölyesi'nde Parlayan Çocuklar'ın 1 Kasım 2014 – 1 Şubat 2015 tarihleri arasında yapmış oldukları çalışmaların sonucu olarak hazırlanmıştır."

HİBE PROGRAMLARI
KAPSAMINDA DESTEKLENMEKTEDİR

Bu doküman Sabancı Vakfı Hibe Programı'nın mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu belgenin içeriğinden sadece Tarlabası Toplumunu Destekleme Derneği sorumludur ve bu içerik herhangi bir şekilde Sabancı Vakfı'nın görüş veya tutumunu yansıtmaz.

Editörden

Merhaba,

Çocuklarla birlikte haklar, gündem ve belirlediğimiz temalar hakkında konuştuğumuz ve değerlendirmeler yaptığımız haftalık atölyelerimizin ardından; üç ayda bir çıkarttığımız dergimizin bu sayısının teması OKUL.

Bu sayımızın konusunu okul olarak belirlememizin nedeni ilköğretim derslerini desteklemek ve lise giriş sınavlarına hazırlık için Milli Eğitim Bakanlığı'nın ücretsiz ve okul saatlerinden sonra uygulamaya soktuğu etütler... İlk başta kulağa hoş bir uygulama olarak gelse de, çocukların bütün zamanını alması, yaratıcı çalışmalara katılmasına ve oyuna oynamalarına alan bırakmaması, kısmen ders notlarını yükseltse de genel olarak eğitim - öğretimin kalitesine ve çocukların okuldan ayrılmasına dair bir çözüm olmaması ve bedensel gelişimlerine zarar vermesi nedeniyle tartışma konumuz oldu. Böylece aslında çocukların okul gündemine dair olan çok daha fazla şeyi konuşma fırsatı bulduk.

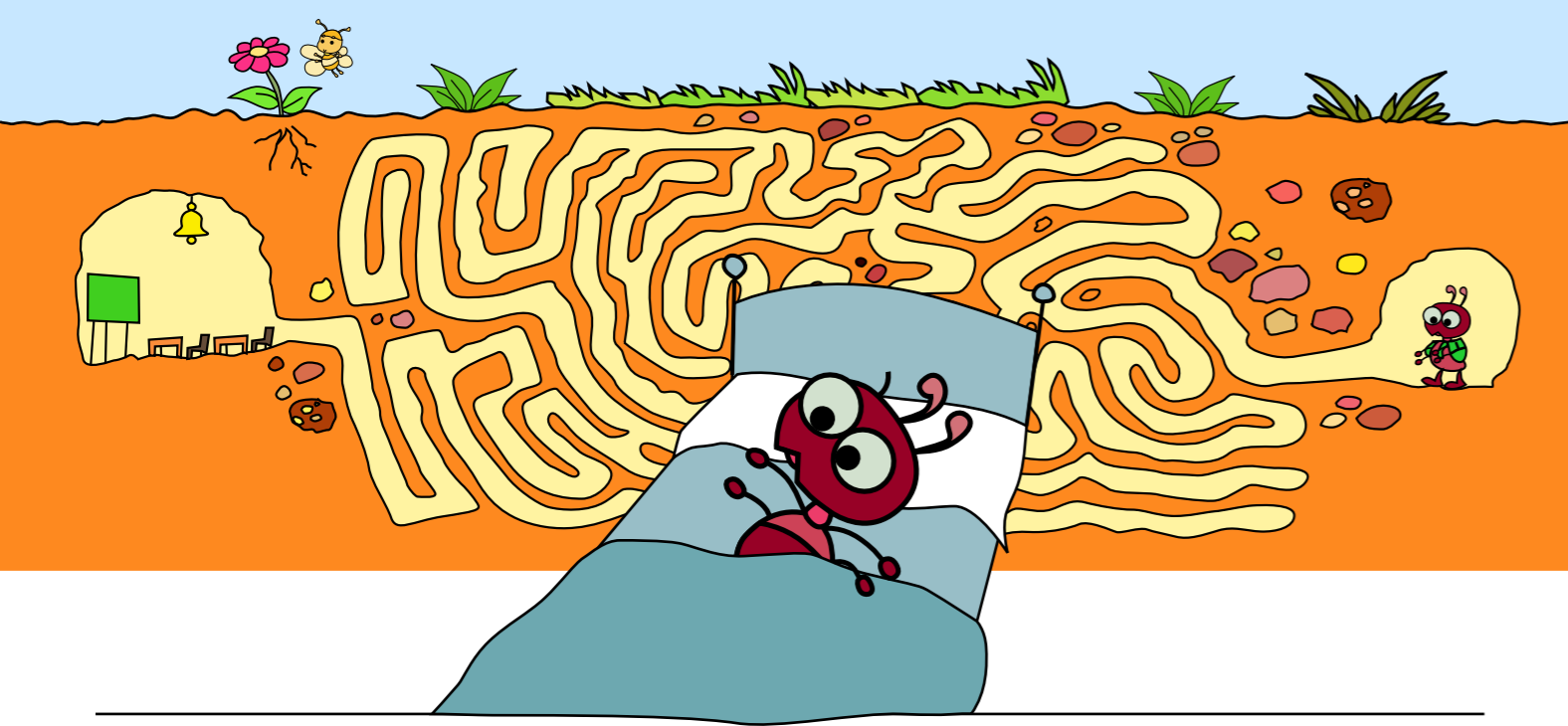
Uzunca konuşulmuş ancak yazılmamış önemli bir konu ise neredeyse bütün çocukların kendi akranları ile yaşça büyüklerden sistematik olarak tehditler almaları ve konuyla ilgili bir çözüm geliştirmede desteksiz kalmaları. Greyfurt (10), "Küstüğüm okul arkadaşım beni hep tehdit ediyor, bu yüzden çok gergin oluyorum" diyerek okul hayatında çocuklara stres yaratanın bir tek not ortalaması olmadığını gösteriyor. Çocukların kendi aralarında ve öğretmenleri ile kurdukları ilişkide dalga geçme, küçümseme, dışlama ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık gibi davranışlara maruz kalmaları okul temasında sıkça karşımıza çıkan konulardan oldu. Umarım bu konuların gündemleşmesini sağlarız.

Eğlenceli hikayeleri ile minik Parlayan Çocuklar Ekibi, geleceğin sıkı yazarları olma yolunda ilerliyor. Her ne kadar çocuk dergisi olarak hazırlama hedefinde olsak da, bu dergiyi büyüklerin de keyifle okuyacağını düşünüyoruz. Dergi içinde geçen meyve isimli yazarlar, gerçek isimlerinin dergide yer almasını istemeyen çocuklar. Ama onlar da tüm atölye katılımcıları gibi birer Parlayan Çocuk!

Bu sayının hazırlanmasına katkıda bulunan Mavi Kalem Derneği'nden Ayşegül Güney'e; gönüllülerimiz Cem Demirayak, Özlem Tengiz, Işıl Kayagül, Nurten Öngören ve Naci Emre Boran'a; ayrıca Sabancı Vakfı'na, TTM Ekibine ve Parlayan Çocuklar'ıma teşekkür ediyorum.

Önümüzdeki sayıda görüşmek üzere...

Ceren Suntekin

Bir Sabah Uyandığımda...

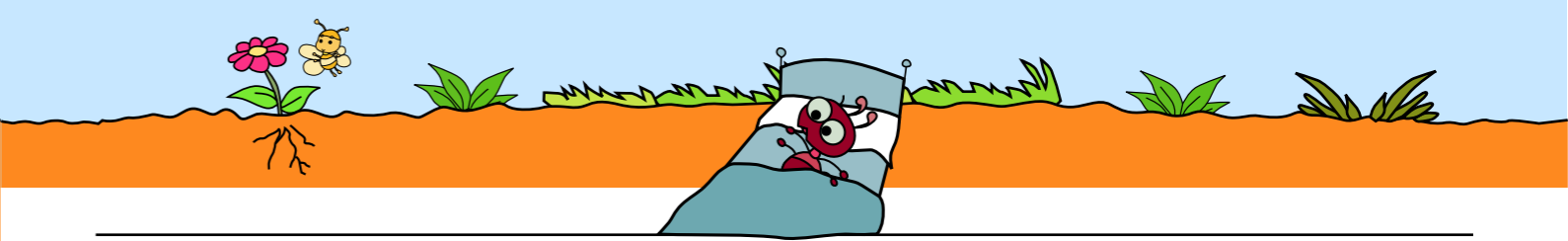
Hazırlayan: Minik Parlayan Çocuklar

Sizlere Kafka adında ünlü bir yazardan ve onun önemli eseri *Dönüşüm*'den bahsedeceğiz. Kafka, 1883-1924 yılları arasında yaşamış Almanyalı bir yazardır. Günümüzde eserleri birçok dile çevrilmiştir. En önemli eserleri *Dava*, *Şato* ve *Dönüşüm*'dür. *Dönüşüm* adlı kitabında baş karakter Gregor Samsa günün birinde kâbuslar görerek uyanır ve kendisini insan büyüklüğünde bir böceğe dönüşmüş olarak bulur. Bir böcek olarak yaşamını sürdürmeye çalışır. Bizler de Kafka gibi bir sabah uyandıığımızda bir başka canlıya dönüştüğümüzü hayal ettik. Onun gibi yaşayabileceklerimizi yazdık.

Kübra Şen (11)

Bir sabah uyandığımda bir arıya dönüştüğümü fark ettim. Uçuyordum. Herkes benden korkuyordu. Oysa ben onları korkutmak istemiyordum. Bahçeye düştü yolum, kardeşlerimi gördüm. Kaçmak istedim. Çünkü benden korkarlardı. Benden sadece "Vız vız" sesleri geliyordu. Nefes aldım ve düşündüm "Arı olmanın iyi yanları nelerdir?" Düşündüm kendi kendime, sonra bir papatya bahçesine düştü yolum. Orada bir papatyadan bal yapıyordum. Bir sürü yaptım. Sonra insanlara güzel bir şey yapmak istedim. Sonra bir kovan buldum. Elimden geldiğince bir sürü

bal yaptım. Sonra bir piknik alanına geldim. Yaptığım balı oraya bıraktım. İnsanlar orada tertemiz şekersiz balı yesinler istedim. Sonra bir grup insan beni gördü ve korktular. Hemen kaçmak istedim. Sonra bir yerde durdum nefes aldım "Acaba arı olmanın ne gibi özellikleri vardır?" diye kendi kendime sordum. Aklıma uçmak geldi. Uçtum, dağ tepe demeden uçtum. İrmakları, şelaleleri, piknik yerlerini, parkları, insanların doğum günlerini gördüm. Yanımda bir bulut gördüm, bana "Hey ne yapıyorsun burada? Kusura bakma ama insanlar senin balını

Bir Sabah Uyandığımda...

umursamıyorlar" dedi. Ben de bulutu umursamadım. Çünkü az önce tertemiz, sağlıklı bir bal yaptığım için kendimle gurur duyuyordum. Ve sonra bir şey fark ettim, sizce ne?

Uyandığımı fark ettim. Sonra içimden "Tavşan olsan da at olsan da karınca olsan da dünyanın güzelliklerini yaşamalısın" diye geçirdim.

Sonra dünyanın güzelliklerini yaşamaya başladım.

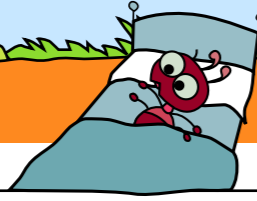
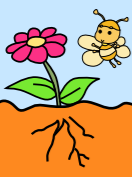
Zeynep Hitit (10)

Bir sabah uyandığımda bir ata dönüştüğümü fark ettim...

Etrafıma baktım. Kuyruğum var, kulaklarım uzun... Çok şaşırdım. Bir baktım ahırdayım.

Bir ses duydum. Annem beni çağırıyor ve diyor ki "Haydi kahvaltıya gel". Ben de gittim, bir baktım ki kahvaltıda saman var! Annem de bir at, çok şaşırdım. Kardeşlerim bile at olmuş! Sonra bahçeye çıktım. İnsanlar benim üzerime binip "Deh deh" diyordu, bir de bana vuruyorlardı. Koşarak kaçtım ve bana vurmasından kurtuldum. Ama koşmaktan çok yoruldu. Yemek vakti geldi. Herkes evine gitti. Beni de ahırına koydular. Annem dedi ki "Yemeğe gel". Yemeğimizi yedik. Sonra uyuduk, sabah oldu. Baktım, hala atım. Annem diyor ki "Haydi okula!" Çok şaşırdım. At okulu diye bir şey yokmuş! Okula gidince bir sürü insan gördüm, bir de çok at vardı. İnsanlar atların üzerine binip "Deh deh" diye koşturuyorlardı. Ben buna çok üzüldüm.

Bir Sabah Uyandığımda...

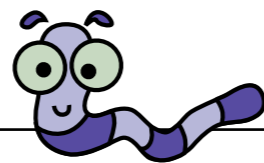
insanlar üzerime ya basarsa diye sırtıma hemen bir kırıntı yerleştirip karınca yuvasına doğru gittim. Toprağın içi acayip bir yerdi. Bir süre sonra aşağıya vardım. Aşağıda bir karınca topluluğu topladıkları kırıntıları bir çuvala yerleştiriyordu. Hava kararmaya başladı. Aslında tarlada fazla bir şey kalmamıştı. Sonbahar mevsimi olduğu için karıncalar ormana gidip ağacın dökülen yapraklarını alıp geri dönüyorlardı. Ama asıl sorun yağmurun yağmasıydı. Yağmur yağdığı zaman ölebilirdik. Birden evin bir ağacın yanında olduğunu fark ettim. Hemen ormana gitmemize gerek yoktu, çünkü ağacın altında da bir evimiz vardı. Ve ağacın yaprakları bizi ıslanmaktan koruyabilirdi.

Bir yaz sabahı yuvamızın üzerine bir ev yapıldığını gördük. Üstelik kışın yapraklarımızı yerleştirdiğimiz ağacı da kesmişlerdi. Biz de yerin altından bir tünel kazıp geçtik. Eve yeni dev insanlar taşınmıştı. Eve taşınan ailenin kız çocuğu çok yaramazdı. Eve gitmek istemiyordu. Ormana evlerini yaptıkları için ormandaki bütün canlıları öldürmek istiyordu. Bu kız çocuğu biz karıncaları görünce bize doğru yürümeye başladı. Onu görünce biz karıncalar korkup kaçtık. Hemen bizim rengimize benzer bir ağaca tırmandık, ağaçla rengimiz aynı olduğu için bizi göremedi. Bir hafta sonra kız bizi yine fark etti, yanımızda olduğu için kaçamadık. Aramızdaki en bilge karınca kıza bağırdı: "Sen de karınca olabilirdin. Biri seni ezerse ne fayda, bir şey

Çünkü insanlar gibi atların da canı acıyor. Sonra benim de üzerime bindiler. Onlar bana vurunca canım çok acıdı. Bana vururken dediler ki "Deh deh" ben de yürüdüm. Daha da hızlı vurdular, vücudum çok ağrıyordu. Eve dönerken düştüm, ayağım yaralandı. Üstüne basamıyordum. Ayı arkadaşım bana yardım edip evine götürdü. Beni evine götürüp yere bıraktı. Peçeteyi yaranın üzerine koyup kanı durdurdu. Ayağımın üzerine basabiliyordum. Eve döndüm. Sabah kalkınca bir baktım, ellerim var, kuyruğum yok! İnsan olduğumu görünce çok sevindim.

Elif Şen (10)

Bir sabah uyandığım da bir karıncaya dönüştüğümü fark ettim. Hemen her karınca gibi tarlaya çalışmaya gittim, çok şaşırılmışım. Çünkü her şey dev gibiydi. Korkuyordum. Dev

Bir Sabah Uyandığım da...

olmayacak, onun için bizi ezme!". Kız utanmış ve oradan ağlayarak uzaklaşmıştı.

Yazarın notu: 1-Karıncalar insanlar gibi özgür olmalı. 2-Bizler insan da olsak karınca da; bu hayat bir tek insanların değildir.

Nazlıcan Bilem (9)

Bir sabah uyandığım da bir sivrisineğe dönüştüğümü fark ettim. Herkesi sokuyordum. Baktım, dedim ki "Ben resmen uçuyorum". Dedim ki "Ben bir insanım uçamam" ama uçuyordum. Öğlen uykusuna yattım, kalktığımda hala bir sivrisinektim. Bahçeye çıkacaktım. Hala sivrisinek olduğumu fark edince, çok korktum. Gerçek bir sivrisineğe dönüşmüşüm ama vücudumun tamamının neye benzediğini göremiyordum. Sonra aile fotoğrafımız çekildi. Fotoğrafta kendimi görünce gerçekten emin oldum, korkudan kendimi alamıyordum. Ertesi gün sabah olduğunda yeniden insana dönüştüğümü görünce çok mutlu oldum. Artık

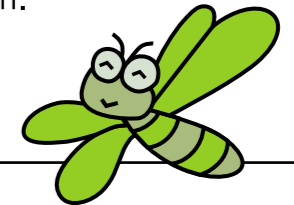
kendi hayatımı yaşabilirdim. Sivrisinekten uçmak çok hoşuma gitse de sürekli insanları sokmak hiç hoşuma gitmemişti. Sizleri soktuğumda her yeriniz kaşınabilirdi. Bu şekilde iyi bir sivrisinek olamazdım. Uçmayı çok sevdiğim için bir dahakine kelebek olarak uyanmayı isterim. Çünkü kelebekler renkli, güzel ve uçuyorlar. Onun için ben keşke kelebek olsam...

Hilal Uygun (9)

Bir sabah uyandığım da bir solucana dönüştüğümü fark ettim. Sürüneceğimi düşündüm. Bir solucan gibi toprakta kendimi hissettim. Kimse beni görmüyordu. Çok küçük olduğumu hissettim. Ben çok küçük bir solucanımdım.

Annem beni uyandırdı ama beni göremedi. Çünkü ben çok küçüktüm, küçücük, minicik bir solucandım. Sesimi bile duyamazdı. Küçücük bir solucanı nasıl görünür ki?

Sonra annem beni kahvaltıya çağırdı: "Hilal kızım gelsene!". Ama solucan halimle gidemiyordum. Sadece solucan gibi sürünüyordum, yavaş yavaş. Siyah renktim, görünmeyen bir renge boyamışlar beni, kimse beni göremezdi ve durduramazdı. Birçok kere korktum. Böyle sürünüp gidiyordum. Sabah olmuştu, hala kahvaltı masasına ulaşamamıştım. Bir baktım uyuyakalmışım. Sonsuza dek böcek olduğumu düşündüm. Yiyecek bulamadığımı düşündüm. Kendime çok üzüldüm.

Benim Ailemde Olmaz Deme!

Hazırlayan: Minik Parlayan Çocuklar

İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından yetişkinler için hazırlanmış bu animasyon filmi Parlayan Çocuklar olarak "Bir de biz izleyelim" dedik. Çoğumuz kendi hayatımızdan çok şey bulduk bu filmde. Çocuklar ya da büyükler fark etmez, siz de merak edip izlemek isterseniz internet bağlantısı olan bir bilgisayarda şu linkten izleyebilirsiniz: <http://vimeo.com/90229809>

Animasyon filminin kısa özetini Kübra'dan dinleyelim:

Baba anne demişler ki; biz kızımızı ve oğlumuzu hiç ayırmayız. Oysa mesela kızın adını çok duygulu olduğu için Duygu; erkek yiğit gibi olsun diye Yiğit koydular ismini. Çocuklar arabanın içine bebeği koyarak oyuncakları ile çok güzel oynuyorlardı. Fakat sonra dedesi ve ninesi araba, top ve kamyoneti erkeğe; bebek, çatal ve fincan takımını kıza verdi!

Akşam olunca zil çaldı. Duygu ve Yiğit'in babası gelmişti. Babası kızını ve oğluna sarılmak zorundaydı. Ancak erkeğe sarılarak "veliahtım" dedi. Kızı bu duruma üzülenek

akşam yemeğini annesiyle birlikte hazırladı. Baba ve oğul yemeği bekliyordu.

Doğum gününde erkeğe kahverengi kıza pembe kazak alındı.

Bir gün bisiklet sürüyorlardı. Kız yere düştü. Yoldan geçen adam "Aman dikkatli ol" dedi. Erkek düştüğünde ise "Erkek adam ağlamaz" dedi.

Bir gün oyun oynarken annesi kızına "Cici kızım", babası ise oğluna "Aslan oğlum" dedi. Babası oğlu eve geldiğinde "Çok canlar yakacak", annesi kızına "Başımıza bela olacak" dedi.

"Akşam olunca anne ile baba biz çocuklarımızı

Benim Ailemde Olmaz Deme!

hiç ayırmayız, kız ve erkek bizim için fark etmez" deyince çocuklar "Gerçekten ayırmıyor musunuz?" diye sordular. Anne ve baba şaşırdı.

Arkadaşlar bizim için kız ve erkek fark etmez, etmemeli. Kıyafetlerimizin ne rengi ne şekli kız ya da oğlan olmakla ilgili. Aynı İskoçya'daki erkekler gibi. Onlar da etek giyebiliyorlar. İnsanlar, kızların çok nazlı ve duygusal olduklarına inandıkları için Duygu ismini koyuyorlar. Erkeklerle de zeki olsun diye Yiğit ya da Zeki isimlerini koyuyorlar. Yani anlattığımız öyküde kızın adı Yiğit, erkeğin adı da Duygu olabilir.

Kızlar ve erkekler aynıdır.

Kübra ŞEN (11)

Filmde Öne Çıkan Noktalar:

-Babası işten geldiğinde çantasını Yiğit'e verince Duygu üzülmüştü. Yemek yemek için sofrayı Duygu ve annesi hazırladı. O sırada babası ve Yiğit sofrada oturup yemek yiyorlardı. Duygu ve annesi yemek getiriyorlardı. Hep olan şeyler!

-Okuldan eve gelirken annesi kıza sarılmış ama erkeğe sarılmamış babası da gelince oğluna sarılmış kızına sarılmamış. Sonra sofraya oturmuşlar, anne ve kızı yemeği hazırlamışlar ama oğlan ve baba yardım etmemiş. Her şey anne ile kızın üstüne yüklenmiş. *Benim ailemde ise babam kardeşlerimi iş yerine götürüyor ancak beni götürmüyor. Benim ailemde olmaz deme.*

-Ne yapmak gerekir? Anne ve babaların çocuklarını sevmesi gerekir. Çünkü bütün çocuklar anne ve babalarından örnek alırlar. Bunun için hiçbir anne ve baba çocuklarını cinsiyetlerine göre ayırmamalıdır. Ne olursa olsun onları ayırmamalı ve onları sevmelidir. Bütün kızlar ve erkekler aynıdır. Kızlar ve erkekler arkadaş olabilirler. Erkeklerin etek kızların da pantolon giymesi doğal bir şeydir. Kızlar kahverengi erkekler pembe giyebilir. İnsanların cinsiyetleri renklere bağlı değildir. Erkekler de pembe giyer. Erkekler de ağlar. Erkekler de yemek hazırlar. Kadınlar da tamir yapar. Erkekler de bulaşık yıkar. Hiç kimse birbirinden farklı değildir. Kadınlar da fatura öder bunda hiç kötü bir şey yoktur. Bunun için kimseyle alay edilmemelidir. Kadınlar da iş yerinde çalışır. Anne oğluna çok canlar yakacak ve babası kızına başımıza bela açacak diye sözler kullanmamalı. Benim çözüm önerilerim bunlar ya sizin?

- Ne yapalım? Biz çocukları hiç ayırmayalım.

Benim Ailemde Olmaz Deme!

-Anne ve baba diyor ki çocuklarımızı asla ayırmayız. Ama pembeyi kıza, maviyi erkeğe veriyorlar her zaman. Bazen erkeğe kahverengi, kıza moru veriyorlar. Annesi sofrayı her zaman kıza hazırlıyor. Sadece babası ve oğlu yemek yiyor ama kız çok acıkmış. *Babası işten gelince hemen oğluna sarılıyor ve kız buna çok üzülüyor.* Annesi babası ve dedesi oyuncaklarını da değiştiriyor. Kıza pembe erkeğe mavi olanları veriyorlar.

- **Çocuklar doğduğunda annesi babası sevindi. Kıza cici kızım dedi. Erkeğe aslan oğlum dedi. Oysa kızlar da "Aslan kız", oğlanlar da "Cici oğlan" olabilir.**

Bizim Ailede Olmaz deme!

Örnek hikâyeler:

Elif Çıvık (11)

Bütün işleri ben ve ablam yaparız. Erkek kardeşim hiç bakkala falan gitmiyor. Ama gece saat on, on bir gibi oldu mu ben veya ablam bakkala giderken yanımıza onu almak zorundayız. İşte buna ayrımcılık denilir.

Aynur Ay (11)

Benim babam bence erkek kardeşim Aydın'ı daha çok seviyor. Çünkü, tatil günlerinde kardeşimi her zaman dışarıya çıkarıyor. Ama beni hiç çıkarmıyor. Bir iki kere çıkardı o da bir kez Çetinkaya'ya götürdü, bir kez de (o da iki hafta önce) lahmacun yemeye götürdü. Bence benim yaşadığım evde haksızlık var. Çünkü her zaman evdeki işleri ben yapıyorum. Evde teyzem de yaşıyor ama ona göre ben daha çok iş yapıyorum ve de evde fazla televizyon izlememe izin vermiyorlar. Sokakta biz Ramazan aylarında dışarıya çıkıyoruz. İftardan sonra komşuların çocukları ile oyun oynuyoruz ve de en önemlisi hiç ayrımcılık yapmıyoruz. Hep birlikte güzelce ama biraz da kul hakkına girecek şeylere dikkat ederek oyun oynuyoruz.

Kul hakkı demek: Mesela biz oyun oynarken çok ses çıkarıyoruz. İnsanlar bizi üst üste uyarıyorlar ama kendimizi tutamıyoruz yine aynı hataları yapıyoruz. İşte arkadaşlar buna kul hakkına girmek denir. Ben böyle bir örnek verdim. Ama kul hakkı sadece bu değil.

Bu film, İsveç Başkonsolosluğu'nun desteğiyle, Nisan 2012- Eylül 2013 tarihleri arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından yürütülen "Çocuklar arasında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması için Ailelerin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanmıştır.

Film, İstanbul çapında ebeveynler ile yapılan "Ebeveynlerin Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çocuk Yetiştirmeye Dair Etkileri" isimli araştırma doğrultusunda hazırlanmış ve ebeveynlerle yapılacak eğitim çalışmalarında kullanılmak üzere eğitim materyali olarak tasarlanmıştır.

<http://www.cocukcalismalari.org/>

Özgecan'ın ardından

Bir süredir artan kadın cinayetleri haberleri hepimizi derinden etkiliyor. Bunların sadece basına yansıyan kısmı olduğunu bilmek ise konunun önemini daha da artırıyor. Çaresizliğe kapılmadan konu hakkında hepimizin yapabileceği şeyler olduğunu göstermek istedik. Bize göre #ÖzgecanAslan* ve buna benzer bütün olaylar toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile ilgili. Parlayan Çocuklar olarak sizin için sorunları ve çözüm yollarını belirledik.

SORUNLAR: KADINLARIN KÜÇÜMSENMESİ. KADINLARIN KADIN OLDUKLARI İÇİN ŞİDDET GÖRMESİ. KIZ ÇOCUKLARININ OKULA GÖNDERİLMEMESİ. KADINLARIN KÖLE OLARAK KULLANILMASI. KADINLARIN "NAZİK"OLDUĞUNUN DÜŞÜNÜLMESİ. TECAVÜZ OLAYINDA KADINLARIN SUÇLANMASI. CEZALARIN CAYDIRICI OLMAMASI. KADINLARIN KENDİ AYAKLARI ÜSTÜNDE DURAMAYACAKLARINA İNANILMASI. KAMU SPOTLARINDA "KADINLARA EL KALDIRAN İNSAN DEĞİLDİR" YERİNE "KADINLARA EL KALDIRAN ADAM DEĞİLDİR" DENMESİ. "KADINLARA EL KALDIRAN ADAM DEĞİLDİR" DENMESİ. KADINLAR İÇİN BAYAN KELİMESİNİN KULLANILMASI. İNSANLARIN GİYİM TARZINDAN DOLAYI ÖLDÜRÜLMESİ. KADINLAR SAÇLARINI KISA KESTİRDİĞİNDE "ERKEK MİSİN" DENMESİ. İDAMIN ÇÖZÜM OLARAK DÜŞÜNÜLMESİ. SOKAKLARIN ADAMLARA AİT OLDUĞUNUN DÜŞÜNÜLMESİ. ANNE VE BABALARIN KIZ VE OĞLAN ÇOCUKLARINA EŞİT DAVRANMAMASI. ÖĞRETMENLERİN KIZ VE OĞLAN ÖĞRENCİLERİ KIYAFETLERİ VE SERGİLEDİKLERİ DAVRANIŞLARDA BİRBİRİYLE EŞİT TUTMAMASI.

ÇÖZÜMLER: ANAYASANIN KADIN HAKLARI ÇERÇEVESİNDE TEKRAR DÜZENLENMESİ. ANNE VE BABANIN ÇOCUKLARINA AYRIMCILIK YAPMAMASI. KADIN VE ERKEKLERİN OTOBÜSÜNÜ, SINIFINI, MEKANLARINI AYIRMAK YERİNE DAHA ÇOK TEMAS ETMELERİNİ SAĞLAYACAK ORTAMLARIN GELİŞTİRİLMESİ. KADINLARIN DA ERKEKLER KADAR AKTİF OLDUKLARINI ANA AKIM VE SOSYAL MEDYA ARACILIĞIYLA DAHA FAZLA DUYURULMASI. TACİZ EDENLERİ VE CİNSEL ŞİDDET UYGULAYANLARIN DEŞİFRE EDİLMESİ. TOPLU TAŞIMA ARAÇLARININ SİSTEMATİK ŞEKİLDE BAĞLI OLDUKLARI YERLERE RAPOR VERMESİ. DİLİMİZDE KULLANILAN KÜFÜRLERDE KADINA HAKARETİN SONLANMASI. SİYASET, BİLİM, EDEBİYAT VE SPOR DALLARINDA KADINLARIN DA ERKEKLER KADAR YER ALMASI. ANNELERİNE YARDIM EDEN ERKEK SAYININ ARTMASI. İNSANLARIN GİYİM TARZININ HOR GÖRÜLMEMESİ. ŞİDDET GÖRDÜĞÜNDE POLİSE BAŞVURAN KADINLAR İÇİN POLİSİN HEMEN HAREKETE GEÇMESİ. ÖĞRENCİLERİN TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ KONUSUNDA ÖĞRETMENLERİNİ UYARMASI. KADINLARIN MECLİSE DAHA ÇOK YER ALMASI. CİNSELLİĞİN SADECE ERKEKLERE AİT BİR ŞEY OLMADIĞININ HERKESE ANLATILMASI.

*Mersin'in Tarsus ilçesinde 11 Şubat 2015'te tecavüz girişimine direndiği için bir minibusste öldürülen üniversite öğrencisi.

Kaçık Hikâyeler

Hazırlayan: Minik Parlayan Çocuklar

"Kaçık" kelime anlamı olarak sözlüklerde "bazı davranışları dengesiz" olan olarak geçse de, delice ya da çılgınca yapılan şeyler için "kaçıkça şeyler", böyle çılgınlıklar peşinde koşana ise "kaçık" diyebiliriz. Gerçek hayatla bağımızı koparmadığımız ve insan hayatını tehlikeye atmadığımız sürece kaçık olmak ya da ara sıra kaçıkça şeyler yapmakta sakınca yoktur. Hayatı başka bir gözle görmemizi sağlar :)

Elif Şen (10)

Mehmet'in hayali Boğaz Köprüsü'nden atlamaktı.

Mehmet bunun için bir akşam babasına: "Babacığım ben Boğaz Köprüsü'nden atlamak istiyorum, beni yarın Boğaz Köprüsü'ne götürür müsün? Lütfen! Lütfen baba!" dedi.

Babası bunu hiç uygun bulmamıştı. Ama Mehmet'in ders alması için onun bu önerisini kabul etti. Mehmet çok sevinmişti. Babası aklından şöyle geçirdi: "Acaba Mehmet Boğaz Köprüsü'nde ne yapacak?"

Sabah olunca babası ve Mehmet hazırlanıp Boğaz Köprüsü'nün yolunu tuttular. Boğaz

Köprüsü'ne varınca Mehmet hemen arabadan inip Boğaz Köprüsü'nden denize atladı. Mehmet paraşütsüz atladığı için bir an denize düştü ve bu sefer de yüzme bilmediği için denizin derinliklerinde kaybolmuştu. Babası hemen arama kurtarma merkezini aradı. Ama yüzücüler denizi arayıp taramasına rağmen Mehmet'i bulamadılar.

Mehmet denizin derinliklerinde zorla nefes alabiliyordu. Hayaline kavuştuğu için sevinmiş, ancak bir yandan da köpek balığının onu yemesinden korkmaya başlamıştı. Fakat denizde hamsi balığından başka bir şey yoktu. Ve o bunu bilmesine rağmen denizde köpek

Kaçık Hikayeler

balığı olduğunu kendine ve etrafındakilere inandırmaya çalışıyordu. Birden küçük hamsi yavrularını köpek balığı sanıp korktu. Fakat sonra korkusu geçti. Çünkü Köpek balığı sandığı hamsi yavrularının onunla konuşacağını fark etti. Hamsi yavrusu Mehmet'i korkar bir halde görünce o da korkmuş ve oradan kaçmıştı. Mehmet onu göremeyince biraz; hatta biraz değil çok üzüldü. Daha sonra babası en derinlere dalabilen birini bulup Mehmet'i kurtardı. Sonunda Mehmet'i bulmuşlardı. Babası Mehmet'ten bu kaçıklıklarını bırakmasını istedi. Ama huylu huyundan vazgeçmez...

Merve Kılıç (8)

Müge babasına "Bana hiç bitmeyen makarna yap" dedi. Babası da "Kızım ben bitmeyen makarna yapamam" dedi. Müge de dedi ki "O zaman bana bitmeyen pasta yap." Babası da "Yapamam" dedi. Müge ve Mine'nin kız kardeşi de "Bana saç yapan alet yap" dedi. Babası da "Yapamam" dedi.

MUTLU SON.

Kübra Şen (11)

O gün Reyhanların evine arkadaşı Ali geldi. Birlikte yetenek yarışması izlediler. Birisi yokuş aşağı bisikletle dönüyordu. Ali "Off,

nasıl yapıyorlar beee, helal olsun helal!" diye bağırdı. Reyhan da "Ne var bunda, bebek bile yapar" dedi ve "Ben de yaparım" diye ekledi. Reyhan dışarı çıkıp bahçeden bisikletini aldı. Yokuş aşağı inip bisikleti döndürmeye başladı. O an Ali "İmdaaaat!" diye bağırdı. Çünkü Reyhan çok feci şekilde bacağını kırmıştı. Hastaneye kaldırdılar. Hastanedeyken Ali Reyhan'a "Reyhan ne yaptın sen, insan bu küçük yaşta yokuş aşağıya bisikleti döndürür mü, kendini bu kadar yetenekli sanır mı?" dedi. Reyhan "Yaaa, of tamam artık bahsetmeyelim bu konudan, hem burada televizyon yok mu!?" dedi. Ali de bilgisayarını alıp Reyhan'a "Ne istiyorsun?" diye sordu. Reyhan "Yetenek yarışması" diye cevapladı. Ali itiraz etti "Reyhan bakarsan yine başka bir şey yapıp bir yerine zarar verirsin!" diye itiraz etti. Ama Reyhan çok isteyince Ali bir yetenek yarışması açtı. Bu sefer de adam koskocaman bir ağaçtan aşağıya atlıyordu. Hem de takla atarak. Ali "Vayyy be, helal sana beee!" dedi. Bir süre sonra Reyhan dışarı çıkmak istedi. Ve birlikte dışarı çıktılar. Reyhan bu sefer de bir tane ağaca çıkıp oradan atladı ve Ali "İmdaaaat!" diye bağırdı. Bu sefer de Reyhan kolunu kırmıştı.

İşte arkadaşlar Reyhan'ın kaçık hikayesini anlattım size.

Okulda Haksızlık

Bal Kabağı (14)

Merhaba öncelikle size yazacağım konuyu açıklayayım. Bizim konumuz okul. Okulda olan haksız ve eşit olmayan tüm konuları göz önüne alarak bu başlıklar altında konuşup değerlendirdik. Benim seçtiğim konu ise okulda öğrencilere karşı yapılan haksızlıklar ve bu haksızlıkları önlemek için neler yapılabilir? Şimdi konumuza giriş yapalım. Bence okulda öğrencilere karşı yapılan en büyük haksızlık kötü bir öğrenci ile iyi bir öğrencinin aynı sınıfta olması. Fakat benim bu iyi-kötü diye ayırmam onların zekâlarını değil hâl hareket ve davranışlarıyla ilgili. Bence okullarda bu ayırım yapılırken öğrenciler en baştan değerlendirilmelidir. Zaten sınıfta sorun çıkaran öğrencilerin de tek suçlusu okul idaresi. Eğer okuldaki memurlar her sorun çıkaran öğrenciyi uygun bir dille uyarırsa bu sorun ortadan kalkar. Onun için buradan tüm eğitim memurlarına sesleniyorum: Lütfen derste sorun çıkaran öğrencilerle daha yakından ilgilenin! Okulda rehberlik hocası var. Bize rehberlik yapması

gerekirken okulda boş yere arkadaşlarımızı dövüyor. Onun için bu yapılan yanlışlıklara okul yönetiminin de dikkatini çekmek istiyorum. Lütfen, okulda yapılan haksız davranışlara göz yummayalım!

Bunun haricinde tatiller ile ilgili de öğrenciler çok sıkıntılı çünkü tatiller öğrenciye yeterli gelmiyor. Bizim yıl içinde çok tatile ihtiyacımız var. Mesela 4 gün ders yapıp 3 gün tatil yapmamız gerekirken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında çıkan bir yasaya göre Cumartesi -Pazar* da ders yapılacaktır. Yani bu demek oluyor ki öğrenciler ders çalışamayacak, ödev yapamayacak; hatta en önemlisi oyun oynayıp sosyal aktivitelere katılıp rahatlayamayacak. Her gün ders, her gün okul, her gün sınıf, her gün öğrenciler, her gün kitap... Bizim ülkemizde böyle.

Bir de derslerin sayısını böyle arttırınca öğrencilerin başarılarının da arttığını zannediyorlar. Fakat tam tersi, öğrenciler o kadar ders dinleyip sıkıldıkları için dersleri

Okulda Haksızlık

Temel amacı eğitimin gelişmesine ve daha iyiye doğru evrilmesine katkı sağlamak olan bir fikir platformu olarak yayınlanan Eğitimpedia sitesi yazarı **Handan Saatçioğlu** bu sayımızda Parlayan Çocuklar'ın Söz Küçüğün ekibi ile birlikte konuştu.

Dergi içeriğinde göreceğiniz ve çocukların belirlediği problemler dışında yazı olarak aktarılmamış ancak uzun süre tartışılmış olan bir diğer konu ise çocukların eğitim süreçlerine katılımına olanak sağlamak amacıyla uygulanan "okul temsilciliği" sistemi. Parlayan Çocuklar üyesi Sururi Ortaokulu Okul temsilcisi **Mert Aydoğan(14)**, "arkadaşlarım bahçenin küçüklüğünden, sınıflardaki kırık dolaplara, kantin pahalılığından, patlayan flüoresana kadar bana problemlerini anlatıyorlar, benim müdürle konuşup hemen çözeceğimi sanıyorlar" diye aktarıyor. Maalesef demokratik eğitim sistemi için sadece temsilci seçmek yetmiyor. Eğer sistemin diğer organlarında eksikler varsa temsilci çocuklar bir şikayet kutusu olmaktan ileri gidemiyor. **(editör notu)**

başladıkları gibi bitiremiyorlar. Dersin sonlarında daha kötü bir şekilde konsantrasyonları bozuluyor, dağılıyorlar. Zaten az önce de söylediğim gibi, öğrencilerin dersin düzenini bozması eğitimin ve eğitimde görevli olan öğretmenlerin, memurların ve Milli Eğitim Bakanı'nın suçu. Onun için dersleri azaltıp tatilleri çoğaltarak Türkiye eğitim seviyesini artıralım. Eğer siz de farklı düşünüyorsanız, gelin hep beraber tartışıp konuşalım. Şimdilik hoşça kalın.

*MEB'e bağlı okullarda 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren sınavlara hazırlık formatında hafta sonu kursları yapılacak. Millî Eğitim Bakanlığı Öğrencileri Yetiştirme Kursları Yönergesinde yapılacak değişikliklerin ardından Ekim ayından itibaren okullardaki kurslar başlayacak. MEB, hafta sonu kurslarıyla ilgili çalışmalarını sürdürüyor.

Okulda Eşitsizlik ve Ayrımcılık

Hazırlayan: Parlayan Çocuklar

Ahududu (11)

Şimdi size okuldaki eşitsizlikleri anlatacağım. Diyelim ki benim Sosyal Bilgiler dersimin ortalaması 84 geliyor. Hoca bana 1 puan ekliyor. Başka bir arkadaşımın ortalaması da 84 geliyor. Fakat hoca ona 1 puan eklemiyor. Bu bir tür eşitsizlik sayılır.

Eşitsizlikle ilgili diğer bir şey ise hocaların çoğunlukla kızları çalışkan olarak görmesi; erkekleri ezik kızları ise çalışkan olarak anmasıdır.

Son olarak ise şunu söylemek istiyorum. Öğretmenler yer değişikliğinde kız ve erkekleri birbiriyle konuşmamaları için yan yana oturtur. Bu durumu gören sınıf sakinleri durumu yanlış anlar ve onları sevgili zannederler. Bu yapılan da eşitsizliktir.

Mandalina (11)

Okulda kızlar sınıf başkanı olduğunda arkadaşlarını yazmıyorlar. Ama erkekleri

yazıyorlar. Kızların eşit şekilde davranmaları ve eğer rahatsızlık veren bir kız arkadaşları ise de yazmaları gerekir. Bazen erkek arkadaşlarım bir oyunu kızlarla oynamaya uygun görmüyorlar. Bu da kızlara yapılan haksızlıktır. Herkesin birlikte oynaması gerekir. Kızların oynatılmadığı oyunlar şunlardır: Futbol, basketbol ve beştaş vb.

Beştaş nasıl oynanır? 5 tane taş dizilir. Topla taşları deviren takım kaçır. Kaçanlar topa değerse yanıyor, top değmeden taşları dizerlerse oyunu kazanır. Sanki bunu kızlar yapamaz? Okuldaki eşitsizlikler hakkında bunları düşünüyorum.

İncir(11)

Okulda kızlar ve oğlanlar arasında bir eşitsizlik var. Çünkü müdür kızları ayrı erkekleri ayrı sınıfa koyuyor.

Bazen okulda oyun oynuyoruz. Mesela A grubu ve B grubu var. A grubunda Kevser, B

Okulda Eşitsizlik ve Ayrımcılık

grubunda Zehra var. Kevser'in grubuna Mehmet giriyor. Kevser de Mehmet'i erkek diye grubunda istemiyor, eşitsizlik ve ayrımcılık yapmış oluyor.

Sınıftayken öğretmen Ayşe'nin yanına Mehmet'i koydu diyelim. Ayşe'nin Mehmet'i yanında istememesi bir ayrımcılık çünkü Ayşe Mehmet erkek diye yanında istemiyor oluyor.

Mesela okulda erkekler Ece'nin okulda kız takımı kurarak futbol oynamasını istemiyor. Çünkü kızlar futbol oynamaz diye düşünüyorlar. Ama normalde kızlar da futbol oynayabilir.

Ahududu (11)

Dışarıda A-B diye iki gruba ayrılıp oyun oynuyoruz. Eğer bir kız ile erkek aynı gruba düşerse, hemen onlar hakkında kötü düşünülür. Fakat ben olsaydım erkekler hızlı koştuğu için erkek ya da kız ayrımı yapmazdım. Bu ayrımcılık benim hoşuma gitmez. Bu erkeklerin daha hızlı koştuğunu da ifade etmez. Bu bir örnektir. Mesela ben, kız olmama rağmen Diyar'ı yakaladım. Yani ayrımcılık dünyadaki düzeni ve kuralı bozar.

No I don't like ayrımcılık.

Can erik (11)

Ülkemizde neredeyse bütün eğitim kurumlarında olduğu gibi şu an derslerini çalıştığım okulda da ayrımcılık var. Bu ayrımcılık bazen öğretmenlerin kendi arasında bazen de öğretmenler ve öğrenciler arasında yaşanabiliyor. Bu ayrımcılığın yaşanmaması için farklı olduğumuzu ve bu nedenle birbirimize saygı göstermemiz gerektiğine inanıyorum. Eğer Allah bizi aynı yaratsaydı hiç bir şeyin anlamı kalmazdı. Herkesin tek yumurta ikizi gibi olduğunu düşünsenize! Herkesin aynı anne ve babası, aynı çocukları, aynı sevdikleri... Nasıl fark ederdik birbirimizi? İyi ki herkes farklı!

Ayva (13)

Öğretmenlerin bazıları cana yakın değil. Bazıları ise cana yakındır. Mesela benim hayalimdeki cana yakın öğretmen tenefüste bizimle sohbet eden ama derste ise bizimle ciddi olan öğretmendir.

Öğretmenlerin beni ve bizleri rahatsız eden şeyi ise ayrımcılık yapmaları... Ayrımcılık derken çalışkan öğrencileri daha çok sevmelerinden bahsediyorum. Çalışkan öğrencileri üstün tutup ona daha çok ilgi gösteriyorlar. Mesela bu öğretmenler çalışkan öğrencileri övgülere boğarak, onu herkese anlatarak onları bize göre ayrı tutarlar.

Servisler

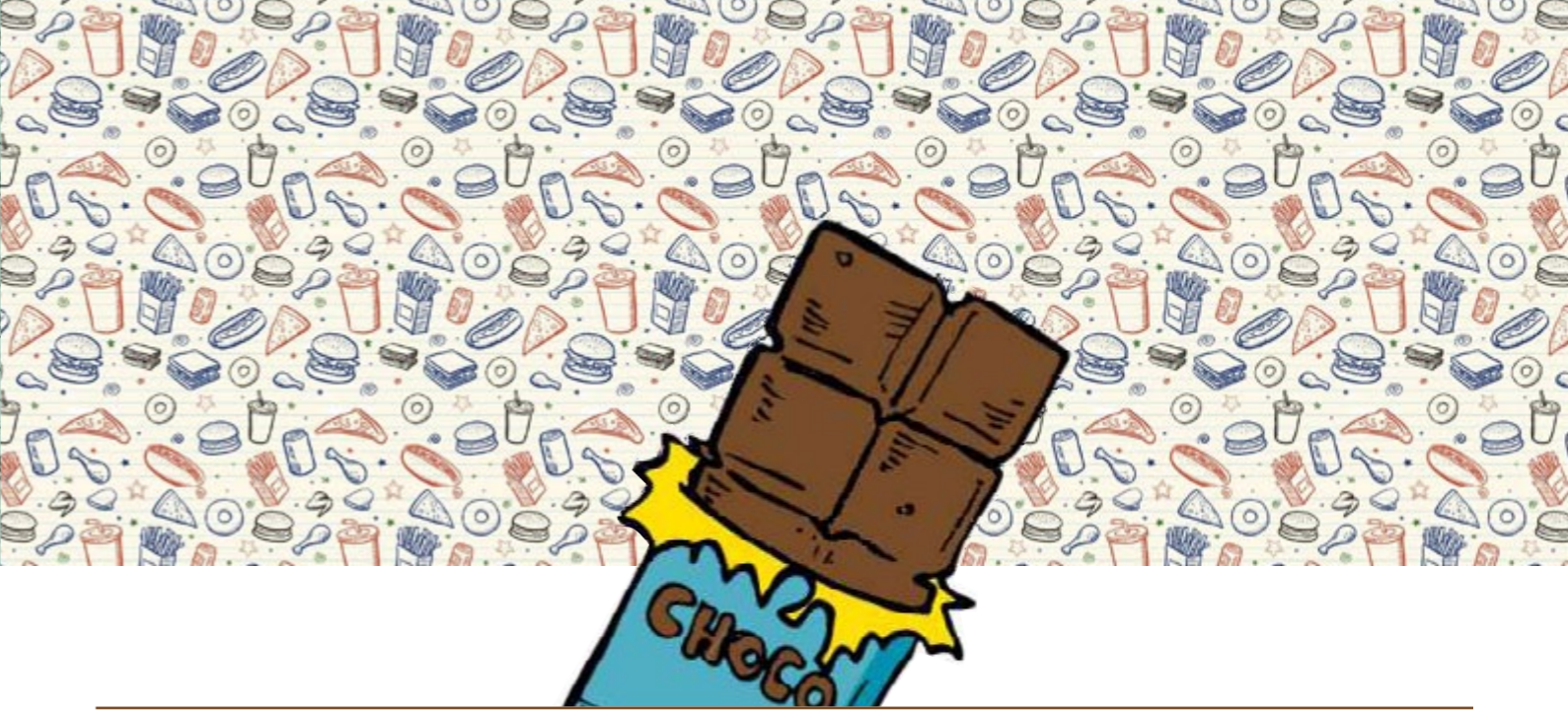
Hazırlayan: Parlayan Çocuklar

Şefatli (12): Arkadaşlar, servis kullanıyor ya da kullanmıyor olabilirsiniz. Size ben servisler hakkında bildiklerimi yazacağım. Önce bir gün haberlerde izlediğim bir servis haberini aktarayım: Bir muhabir ve kameraman bir okulun servisi ile röportaj yapıyor. Üzerinde “okul servis”i bile yazmayan servis şoförüne içeriye neden fazla sayıda çocuk doldurduğunu soruyorlar? Şoför ise şöyle cevap veriyor “Ne yapayım, çocuklar okula yürüyerek mi gitsin?” Acaba bu şoförün sürücü ehliyeti var mı, kontrol edildi mi? Bu gerçekten de kabul edilebilir bir durum değil.

Ahududu (11): Bizim okulda servis paraları 130 TL’den başlıyor. Hâlbuki bir tane araba alsak seni İstanbul’dan Japonya’ya kadar götürebilir. Demek istediğim şey servis paraları 10 güne 30 TL versek ayda 90 TL veririz. Tamam, servisçiler işlerini yapıyor ama servis parası 90 TL olsa 40 TL kâr ederiz. İnşallah okul ile ilgili çıkan dergi bizim okuldaki öğretmenlere ulaşır. Onlar bu okul

konulu dergiyi okursa benim ne kadar haklı olduğumu görürler. Yazımı bitirmek üzere yazıma son veriyorum. Görüşmek üzere.=)

Kavun (14): Size bugün servisler hakkında bilgi vereceğim. Size bunu daha iyi anlatmak için 3 bölüme ayırdım. *Emniyet:* Servis emniyetleri çok önemli çünkü mesela 17 kişilik servise 34 kişi biniyor. Böyle servislerin emniyeti yok. Bazı öğrenciler ayakta bazıları koltukta sıkışıyorlar. Çocuklar okula emniyetli gelmeliler, aileler çocuklarını onlara emanet ediyorlar. Öncelikle kış ayları emniyet açısından çok önemli, servis lastiklerini zincirlemek lazım... Örneğin lastikler zincirlenmediği için kaç kaza gerçekleşti? *Ücretler:* Servis paraları düşündüğümüzden çok pahalıdır. Maddi durumları olmayanlar bundan faydalanamıyorlar. *Güvenlik:* Servislerin üstünde “okul servisi” yazmıyor. Bunlara nasıl güvenmemizi bekliyorlar. Gerçekten yazılması gerekiyor. Lütfen yazılsın.

Okul Kantini

Kiraz (13)

Kiraz (13)

Okulumuzda ben de dâhil, çoğu kişi okul kantininden rahatsız... Çünkü okul kantinimiz hem çok pahalı hem de çok sağlıksız. Bir gün arkadaşım çikolata aldı. Ve normalden pahalıydı. Ve çikolata hem kokuyordu hem de şekli normal değildi. Kremaları birbirine karışmıştı. Arkadaşlarım ilk önce öğretmenimize söyledi. Daha sonra öğretmenimiz müdüre söyleyin dedi. Müdür bir şey söylemedi. O günden beri çok lazım olmazsa oradan bir şey almıyorum. Bir de çok pahalı. Normal fiyatının 2 katı kadar fiyata satıyorlar.

Başka bir sıkıntı ise kantinde sıraya girmenin çok zor olması... Teneffüsler az olduğundan zaman yetmiyor ve alamıyoruz. Kimse sıraya

girmiyor. Uzun teneffüs olmazsa kimse bir şey alamıyor. Herkes birbirini itiyor. Bazıları düşüyor. Bunun olmaması için eski öğretmenimiz herkesi sıraya koydu. Ve çok çabuk herkes istediğini aldı.

Greyfurt (10)

Arada annem geç kalktığı için bana yemek veremiyor; o yüzden ben de kantinden almak zorunda kalıyorum. Zil çalınca kantine gidiyorum. Herkes itip vuruyor ve hiç de insanın can güvenliği ciddiye alınmıyor. Ben de bir gün bu konuyu müdüre söyledim ve müdür de bir Cuma günü açıklama yaparak konuyu öğrencilere söyledi. Ama 5 gün sonra yine itip vurmalar başladı.

Okuldan Kaçmalar

Daha sevebilir okullar yapmak mümkün!

Merhaba! Biz çocuğuz, hepimizin okuldan kaçma ile ilgili bir anımız var. Ama biliyoruz ki siz de çocukken bir gün okuldan kaçtınız ya da kaçmak istediniz. Peki, hatırlıyor musunuz neden? Bizler bu konuyu düşündük. İşte kaçış planlarımız ve bulduklarımız.

Ahmet: “Annemi hastayım diye kandırdım. Okula gitmedim. O da beni hastaneye götürdü. Doktor bir şeyimin olmadığını söyleyince biraz terledim. Ama sonuç olarak o gün okula gitmemiş oldum.”

Kevser: “Müdür bir gün okuldan kaçan bir çocuk için çok sinirlendi ve bağırarak elini masaya vurdu. ‘Bir daha o çocuk bu okuldan içeri adımını atamaz!’ O gün müdürün o hali çok korkutucuydu.”

Elif: “Nöbetçi olduğum gün okulda ders yok deyip anneme arkadaşarımla buluşup

gezdim. O gün okula gitmedim. Ama ertesi gün yine nöbetçi bendim.”

Mert: “Anneme okula gidiyorum deyip internet kafeye gittim. Sonra eve dönüp ‘Okul yokmuş bugün’ dedim. Ve tekrar çıkıp futbol kulübüne gittim. Bütün gün oyun oynadım. Başka bir anım ise şöyle, bizim okul yedi ders. Ben altıncı derste çok sıkılıp yedinci derse girmedim. Tam okuldan çıkarken 8. sınıftan bir çocuk beni itti. Ben de ona daldım. Kafasını yere çarptı. Alnına 12 dikiş atıldı. Müdür çok kızdı. Ben de okulda kaldım, kaçamadım.”

Güldar: “TTM’deki öğretmenlerimin bizim evi ziyaret edeceğini öğrendiğim için okula gitmek istemiyordum. Anneme söyledim, izin vermedi. Ama yine de kaçmak istedim fakat okula gittim.”

Aynur: “Bir arkadaşım aşından korktuğu için okuldan kaçtı. Müdür çok sinirlenip ona ceza verdi.”

Okuldan Kaçmalar

Cansel: “Bir arkadaşım resim dersini sevmediği için yalandan bir dilekçe yazıp okuldan kaçtı.”

Zehra: “Bir arkadaşım Cuma günü törende, İstiklal Marşı’nda kaçtı. Öğretmen de ona çok kızdı ve ceza verdi.”

Peki, bir çocuk neden okula gitmek istemez?

Çünkü:

1- Sıkılıyorz. Derste sürekli yazı yazmak beni rahatsız ediyor.

2- Öğretmenler derse gelmez, ders boş geçerse ya da boş bir ders diye müdür bizi diğer sınıflara bölüştürdüğünde rahatsız oluyoruz, o sınıflarda çekiniyoruz. Okuldan kaçmak istiyoruz.

3- Bazı dersler ilgimizi çekmiyor. Kaçma için beden eğitimi dersini bekliyoruz.

4- Sınavlar rahatsız edici oluyor. Kaçıp o gün sınava girmiyorum. Böylece çalışmak için zaman kazanıyorum.

5- Öğretmenin ders anlatış tarzını beğenmiyorum. Sürekli bağırıyor. Anlamadığımız kelimeler kullanıyor. Bilmediğimiz kelimeleri açıklamıyor. Dersten kopuyorum ve okuldan kaçmak istiyorum.

6- Öğretmenlerin öğrencileri arasında yaptığı ayrımcılık yüzünden kaçmak istediğim oluyor. Spor yapanlar-yapamayanlar, voleybol oynayanlar-oynayamayanlar, başarılı olanlar-olmayanlar vb.

Kadir (10) ve Mert (12)

7- Aşı zamanı aşı korkusu yüzünden okuldan kaçıyoruz. Aşının neden yapıldığını bilmiyoruz, aşı olurken vücudumuzda ne gibi değişiklikler olacağı konusunda bilgilendirilmiyoruz. Sıraya sokuluyoruz ve kollarımızı açıyoruz!

8- Öğretmenlerin hızlı ders anlatmalarından rahatsızlık duyuyoruz. Anlamadan ders geçiyor.

9- Arkadaşlarımızın şiddete yönelik davranışları ve tehditler, korkup okuldan kaçmamıza ya da okula gitmek istemememize neden oluyor.

10- Arkadaşlarımla beni gruba almaması çok üzüyor. Zaten yok sayıldığım için okula gitmek istemiyorum.

11- Öğretmenlerin herkesi aynı şekilde önemsememesi bizi üzüyor. Öğretmenlerin hep aynı öğrencilere görev vermesi, hep aynı kişileri söz için kaldırması benim okulda olmamı fark ettirmiyor.

12- Bazen evde ya da okul dışında, benim için okuldan daha önemli olan bir olay oluyor. O günler okula gitmek istemiyorum.

13- Öğretmenlerin kızlar ve oğlanlar arasında yaptığı ayrımcılık beni okuldan soğutuyor.

İtirazımız Var!

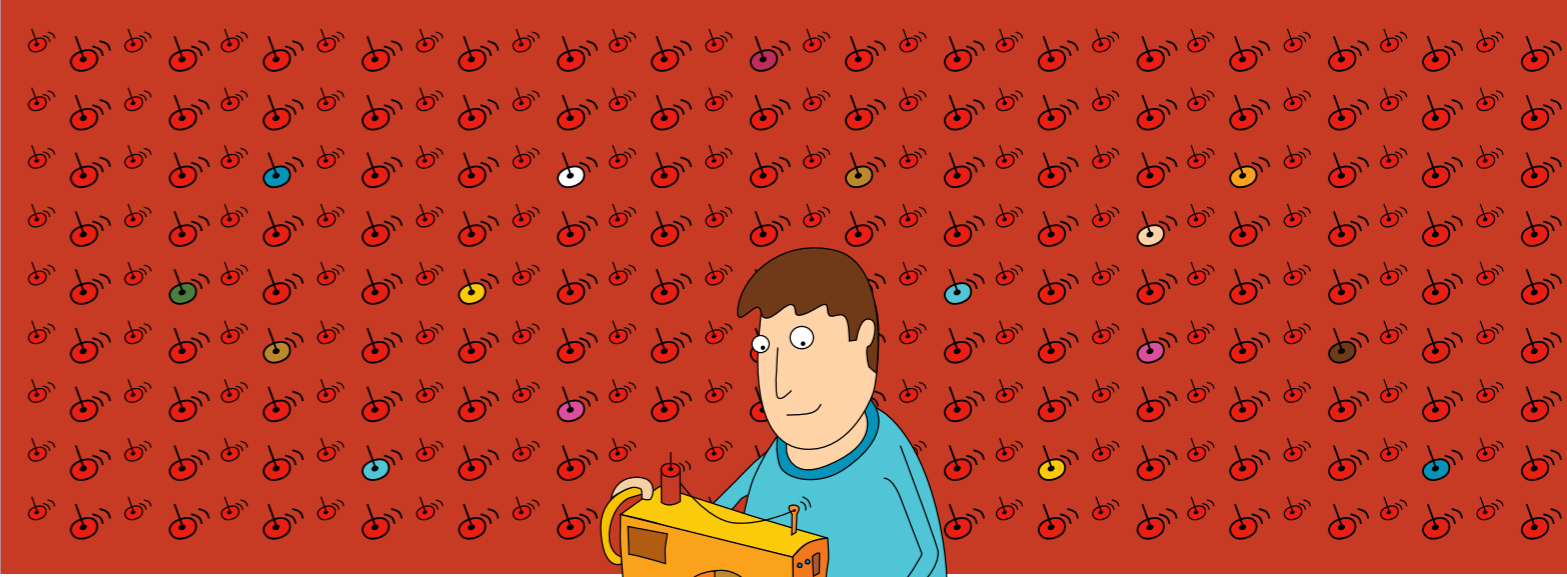
Okulda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği üzerine notlar

- Sınıfta kız ve oğlanların kendi arasındaki ayrımlarından hepimiz rahatsız oluyoruz. Özellikle herkes kızların bir biri arasındaki dayanışmasını "dedikoducu kızlar" diye yorumluyor. İtiraz ediyoruz! Kız olmak demek, dedikoducu olmak demek değildir!
- Babaların sadece oğullarına spor ayakkabı almalarına itiraz ediyoruz. Kızlar da spor yapabilir, kızların da erkekler kadar spor ayakkabısına ihtiyacı vardır.
- Öğretmenlerin oğlanları ceza olarak kızların yanına oturtmasına itiraz ediyoruz! Bir kızın ya da oğlanın yanına oturmak asla bir ceza olamaz.
- Teneffüste uzuneşek gibi oyunları sadece erkeklerin oynayabileceğini, ipi ise sadece kızların atlayabileceğini sanıyorsunuz. İtiraz ediyoruz! Her çocuk, canı ne isterse o oyunu oynayabilir.
- Kızlarla erkekler tuvaleti ayrı olmasın!

- Öğretmenlerin kız ve erkek ayrımı yapmasına itiraz ediyoruz!
- Arkadaşlarla oyun oynarken birisi oyuna girince kural gereği çıkmaması gerekiyor, çünkü oyun bozuluyor.
- İtiraz ediyoruz! Eğer bir kız sıkışırsa erkeler tuvaletine, eğer bir erkek sıkışırsa kızlar tuvaletine girebilir.
- Eğer bir erkek yanlışlıkla kızlar tuvaletine, eğer bir kız yanlışlıkla erkekler tuvaletine girerse öğretmenlerin kızmasına itiraz ediyoruz!

Rojin (9)

Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği

Zehra Kaya (14)

Merhaba Ben Zehra Kaya, 14 yaşındayım. Bugün sizlerle dışarıda, evde, okulda ve çalışma hayatında olan kız ve erkek olmakla ilgili önyargıları tartışmak istiyorum. Önce sizi konu hakkında kısaca bilgilendirelim:

Kadınlar ve erkekler birbirine eşittirler. Çünkü Allah bizleri yaratırken erkekler veya kadınlara ayrı güç vermemiştir. Yani hepimiz eşitiz ve bu eşitliğe uymamız gerekir. Şimdi gelelim çevremizde günlük hayatta olan biten bu eşitsizlikleri örneklerle açıklamaya. Öncelikle okulda kızlar ve erkekler birlikte

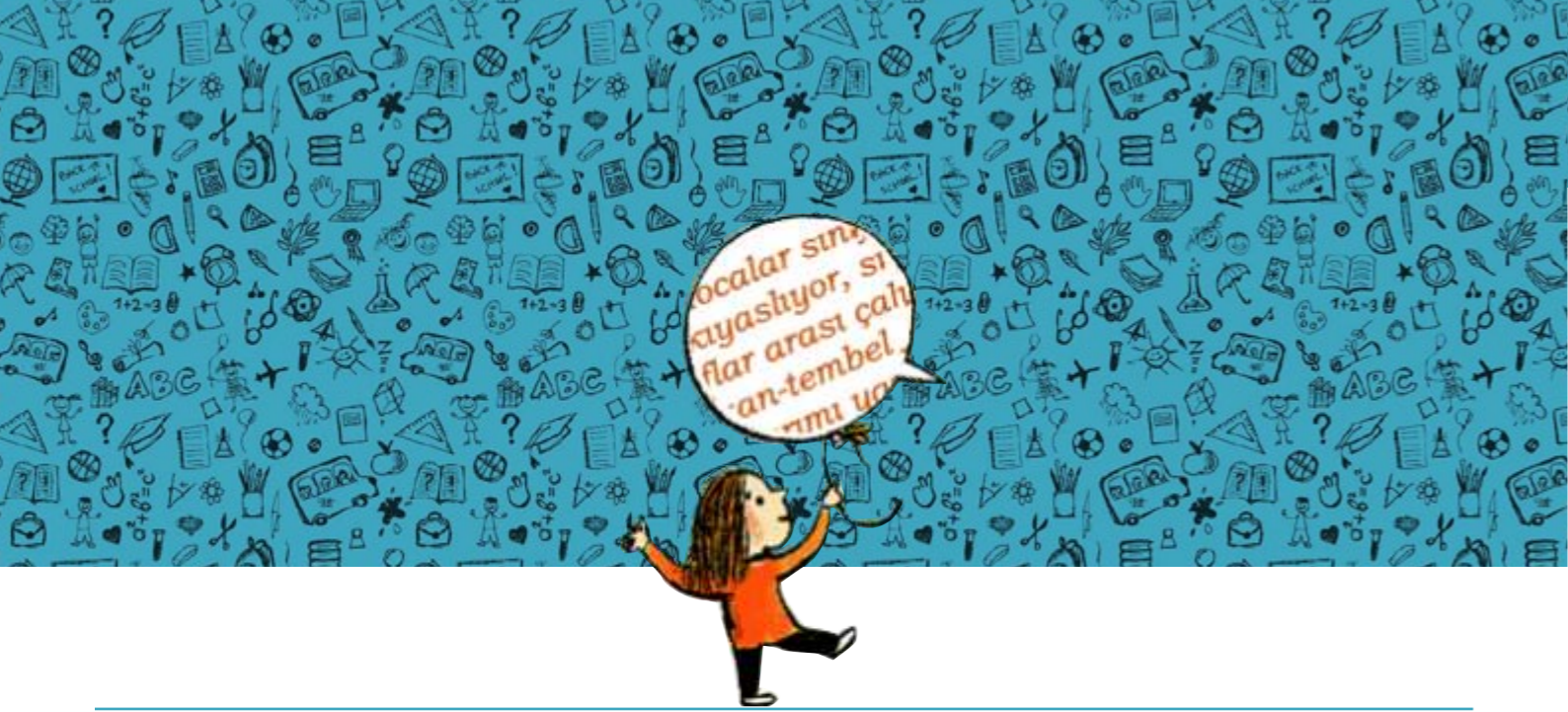
oturuyorsa yanlış anlaşılıyor. Fakat aksine ne kadar da güzel bir şey yapıyorlar! Farklı cinsiyetlere sahip oldukları halde iyi anlaşılıyorlar.

Evde ise aileler, erkekler telefon, tablet, bilgisayar vb alırken kız çocuklarına "onlara az sosyal medya" diyerek telefona bile bakmalarını istenmiyor.

Dışarıda ise erkekler istedikleri gibi oyun oynarken kızlar oynasa çok yanlış bakılıyor. Benden kızlara bir tavsiye: Dışarıdakilere hiçbir şekilde aldanmayın, istediğiniz şekilde güle oynaya eğlenin. Ve çocukluğun zevkine varın!

Diğer bir görüşüm ise TTM'deki kurslarla ilgili. TTM'de dikiş nakış kursu açılıyor. İyi, güzel ama kurs neden kadınlara özel açılıyor? Bence erkekler de bu kursa katılabilir.

Ve yazıma burada son verirken ayrımcılığa dikkat etmenizi isteyerek bir dahaki yazıda görüşmek üzere size veda ediyorum.

Okul Anketi

Hazırlayan: Parlayan Çocuklar

Merhaba arkadaşlar, bu anketi ekibimizle birlikte Parlayan Çocuklar'ın devam ettikleri eğitim kurumları ile ilgili duydukları sıkıntılar, ihtiyaçlar ve önerilerle ilgili konuştuktan sonra tasarladık. Bizim gibi düşünen başka arkadaşlarımız var mı diye merak ettik. Anketler arkadaşlarımız sayesinde Beyoğlu'ndaki Hüviyet Bekir İlkokulu, Sururi İlkokulu, Orbay İlkokulu, Kaptan Paşa İmam Hatip Orta Okulu'nda ve Mavi Kalem Derneği sayesinde Fener Balat'ta yer alan Muallim Naci İlkokulu, Yavuz Selim Orta Okulu, Tarık Us İlkokulu ve İmam Hatip Ortaokulundan öğrencilerle yapıldı. Ankete çok kısa bir sürede 26 arkadaşımız katıldı. Katılımları için tüm arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.

Bakalım cevaplarda en çok hangi konular öne çıkmış? Siz de soruları okuyup kendi okulunuz hakkında değerlendirme yapabilirsiniz.

1.Okulda en çok sevdiğiniz etkinlik nedir?

Kitap okumak, el işi, bilgi yarışmasına

katılmak, resim yapmak, futbol oynamak, beden eğitimi dersi yapmak, sohbet etmek, ders işlemek, koroya katılmak, münazaraya katılmak, tenefüslerde test çözmek, boş derslerde eğlenmek, tenefüste hoparlöre telefon bağlayarak şarkı dinlemek, teknoloji tasarım dersi, türkçe dersi yapmak, resim, öğretmen kızdırmak.

2. Okulda yapmaktan hoşlanmadığınız şeyler var mı? Varsa neler?

Kantinde sıraya girmek, okulda birinin şiddet uygulaması, birinin laf atması, okul dışına çıkmak, Matematik dersleri, habersiz sınav yapılması, koridorlarda koşulması, tiyatro olması, bir erkeğin benimle uğraşması, sabah erken saatte kalkmak, ders dinlemek, ders dinleme sırasında düzeni bozan kişiler, diğer arkadaşların bana karışması, istediğim kadar oyun oynayamamak.

3. Okulda eşitsizlik olduğunu düşünüyor musunuz? Evetse hangi konularda?

Öğretmen çocuklara ayrımcılık yapıyor, öğretmenler öğrencileri çalışkan ve tembel diye ayırıyor, not almak hoşuma gitmiyor, kız ve erkeklerin sınıflarının ayrı olması hoşuma gitmiyor.

4. Okulda kızlar ve oğlanlar arasında bir ayırım yapıldığını düşünüyor musunuz? Evetse, hangi konularda?

Okulda kızlar daha çok önem görüyor, kız ve oğlanlara etkinliklerde ayırım yapılıyor, erkeklerin güçlü olmasına kızların nazik olmasına baskı yapılıyor, erkeklere şiddet uygulanıyor, kızlara uygulanmıyor,

Kız ve erkek öğrencilerin sınıfları ayrılıyor, erkekler kızları dövüyor.

5.Okullarda, sınıflar arası bir ayırım yapıldığını düşünüyor musunuz? Evetse, hangi konularda?

Hocalar sınıfları kıyaslıyor, sınıflar arası çalışkan-tembel ayırımı yapılıyor, öğretmenlerin hepsi kendi sınıfını övüyor, karma olanlar ve olmayanlar diye ayrılıyor, kızlar ve oğlanlar sınıflara ayrılıyor.

6. Tenefüste yapmayı en sevdiğiniz şey nedir?

Tenefüste kitap okumayı, oyun oynamayı, arkadaşlarımla sohbet etmeyi, dersten bir nevi uzaklaşmış olmayı, voleybol oynamayı, dışarıda hava almayı seviyorum.

7. Sizce okul ve tatil aralıkları nasıl olmalı?

Haftada 4 gün okul, 3 gün tatil olmalı; çocuklar

Okul Anketi

Aynur (10)

bolca gezmeye gitmeli; bir yılda 8 ay okul, 4 ay tatil olmalı; yarıyıl tatili daha uzun olmalı; 15 tatil 20 gün olmalı; 15-20 gün tatil, 9-10 gün okul olmalı; her zaman tatil olmalı; haftada 6 gün okul, 1 gün tatil olmalı; yılda 6 ay okul, 6 ay tatil olmalı; bir öğrenim yılında karnesini düz geçene 3 ay tatil, teşekkür alanlara 4 ay tatil, takdir alanlara 5 ay tatil olmalı; tatil süreleri iyi bence.

8.Okul kantininden memnun musunuz? Sağlıklı ve ucuz besinlere ulaşabiliyor musunuz? Kantininiz nasıl olmalı?

"Memnun değilim" diyenler memnun olanlardan daha fazla. Anketi yapan öğrencilerin bir kısmı kantinden almak yerine beslenmelerini evden getirdiklerini ifade ediyorlar. Ankete katılanların büyük çoğunluğu kantinden sağlıklı ve ucuz besinlere

Okul Anketi

ulaşamadıklarını söylüyorlar. Okullarda yemekhane açılması gerektiğini söyleyen öğrenciler var.

9. Ders kitaplarınızı çanta ile taşımaktan memnun musunuz? Çanta kullanmamak için sizce eğitim hayatında nasıl bir düzenleme yapılmalıdır?

Ankete katılanların büyük çoğunluğu çanta taşımaktan memnun değil. Alternatif çözümler için tabletlerinin olması gerektiğini, okullarda kitaplık olması gerektiğini ve çanta taşıyacaklarsa kitapların hafif olması gerektiğini söylüyorlar.

10. Okulda kendinizi güvende hissediyor musunuz? Okulda hiç tehdit aldınız mı? Bununla mücadele etmek için ne önerirsiniz?

Ankete katılanlar genelde kendini okulda güvende hissetmektedir. Ankete katılanların üçte biri tehdit aldıklarını ve okulun onlara güvenli gelmediğini söylemiştir. Ankete katılanlar önlem olarak müdüre ve öğretmene

anlatmak gerektiğini, okulda güvenliğin artırılması gerektiğini savunmuşlar.

11. Okula gelirken servis mi toplu taşıma mı kullanıyorsunuz? Eğer servis kullanıyorsanız, servis ücretlerinden ve servis hizmetlerinden memnun musunuz?

Ankete katılanların çoğu okula yürüyerek, daha az kısmı ise toplu taşıma kullanarak geliyor. Servislerin çok pahalı olması sebebiyle yürümeyi tercih ettikleri eklenmiş.

12. Hiç okuldan kaçmayı düşündünüz mü, ne sebeple kaçmak istediniz ya da kaçtınız?

Ankete katılanların üçte biri hasta olduğu, sıkıldığı, ders dinlemeyi sevmeyişi, okulu birçok yönüyle gereksiz bulduğu için okuldan kaçmak istemiş ya da kaçmış.

13. Okulda engelli arkadaşlarınız için sizce nasıl değişiklikler yapılmalı?

Bizimle birlikte ders görebilmeliler, saygı duyulmalı, fiziksel düzenlemeler yapılmalı, onlar için özel sınıf yapılmalı, asansör yapılmalı

14. Öğretmenlerinizin hangi özelliklerinden memnun değilsiniz? Sizce iyi öğretmen nasıl olmalıdır?

İyi öğretmen ayrımcılık yapmamalı, bağırmmamalı, çok ödev vermemeli, şiddet uygulamamalı, ayrımcılık yapmamalı, dersi iyi anlatmalı, öğrencilere yakın olmalı.

Öğretmenlere Dergimizi Sorduk

Dergi yazarlarının bir kısmının okuduğu Sururi İlkokulu öğretmenleri her dönem bizler kadar merakla bekliyorlar dergimizin yeni sayısını. Hep biz onları değerlendirecek değiliz ya, bakalım onlar dergimiz için neler demişler?

Soru: Dergimiz hakkında ne düşünüyorsunuz?

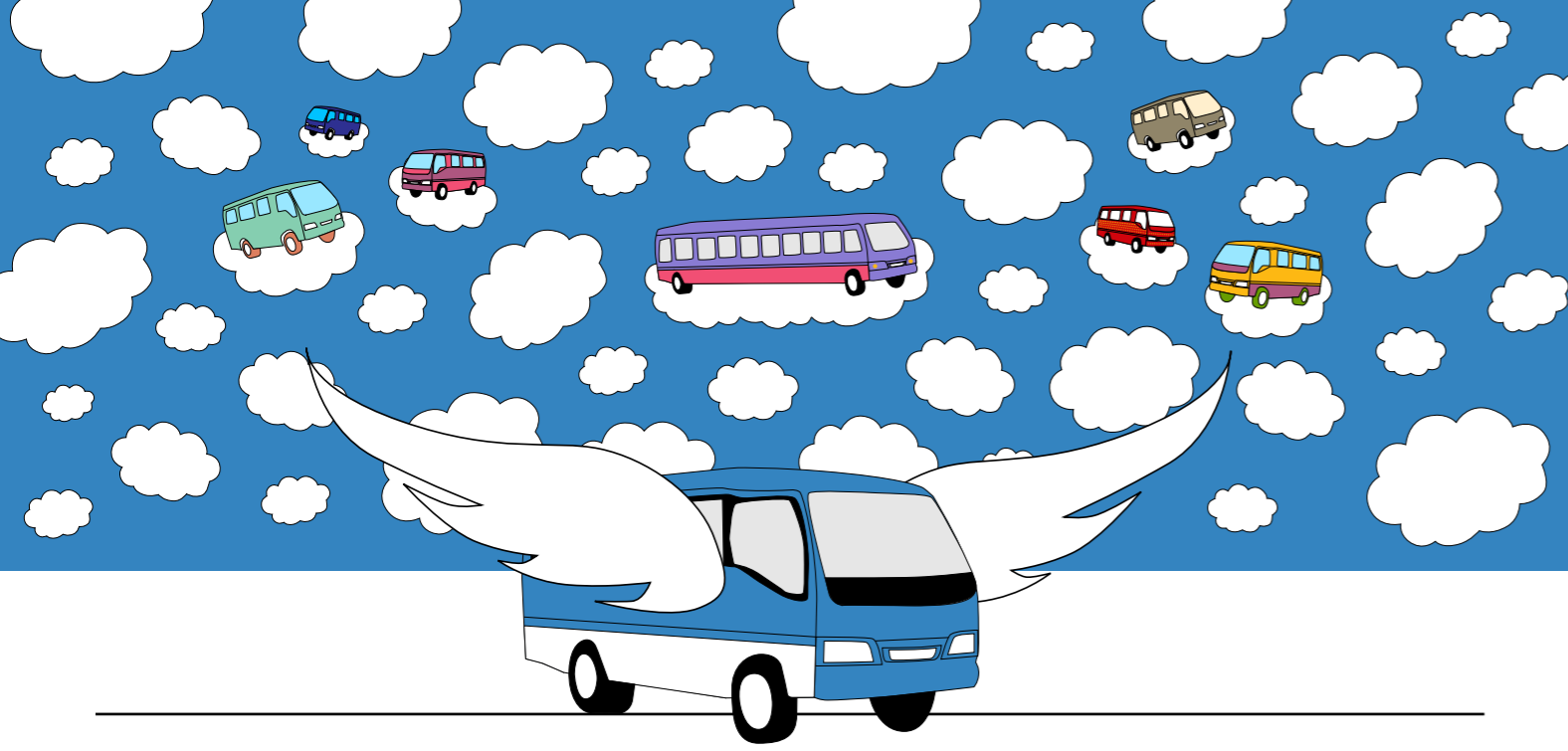
Hatice Kübra Yüksel: "Öğretilen bilgilerin pekiştirilmesi amacıyla konuklar yardımıyla çocuklara gösterilmesi, hayatın içinden canlı örnekler verilmesi en çok dikkatimi çeken konu oldu. Derginin bilgiyi aktarımda sosyal çevreden yararlanması çocukların gelişimleri açısından oldukça önemli. Bu sebeple bu derginin çıkartılmasında çocukların ilgilerine göre etkinliklerde bulunmasına katkı sağlayan TTM'ye kendi adıma bir öğretmen olarak teşekkür ederim."

Emrah Acu: "Derginizde biraz daha çocuklar hakkında bilgilerin olması gerekir. Büyüklerin sözleri, çocukları kısıtlamamalı. Çocuklara olumlu düşünceleri yansıtmalı. Olumsuz

düşünceleri, zarar verdiği örneklerle göstermemeli. Çocukların mutlu olacağı örnekler yapılmalı ve bu örnekler rahatsız edici olmamalı."

Mustafa Kılıçer: "Faydalı. Okur-yazarlık işiyle öğrencileri iç içe getirmesi güzel bir etkinlik..."

Kadir Emiroğlu: "TTM'yi ve Parlayan Çocuklar'ı elimden geldiğince takip etmeye çalışıyorum. Çok beğendiğim, başarılı bulduğum bir kurum. Parlayan Çocuklar dergisini çok beğeniyorum. Her sayısını edinmeye ve okumaya gayret ediyorum. En beğendiğim kısmı içeriğin çocuklar tarafından oluşturulması. Tabii ki dergi bir ekip çalışmasının ürünü, fakat sorumluluğun büyük kısmının TTM katılımcısı çocuklar tarafından oluşturulması son derece güzel. Kişisel olarak daha fazla şiir görmek isterim. Tabii ki bu sizin derginiz ve en güzel hali sizin yaptığınız biçimdir. Hazırlayanların ve emek verenlerin eline sağlık, hepinizi tebrik ederim. TTM gönüllülerine ve katılımcılarına sevgiler"

Hayalimdeki Otobüs

Merhaba! Sanmayın ki sadece bu atölyeye katılan arkadaşlarımız yaratıcı... Hayır, hiç olur mu? TTM'deki her çocuk çok yaratıcı, biz bunu biliyoruz. Ama şunu söylemeden de geçemeyeceğiz; İSUZU firması ve çalışan abi ve ablalarımızın desteği ile gerçekleştirdiğimiz bu atölye sayesinde müzeler gezdik, yaratıcılık hakkında konuştuk, resimler yaptık. Ama İsuзу'ya "hayalimizdeki otobüsleri" de anlatmadan geçmek istemedik. Peki, sizin hayalinizdeki otobüs neye benziyor?

Fırat Ata (13)

Bir otobüs varmış, her yere gidermiş. Uçabilirmiş. Bir adam bu otobüsü 500.000.000'e satın almış. Bu adam ünlü iş adamı Hüsamettin Şaşmaz'mış. Bu otobüsü modifiye etmiş ve onunla gezmeye başlamış. Hiç işleri ile ilgilenmemiş. Adam çok gezip görmüş olsa da en sonunda iflas etmiş ve aç kalmış. Adam otobüsü satmış ve eski haline geri dönmüş.

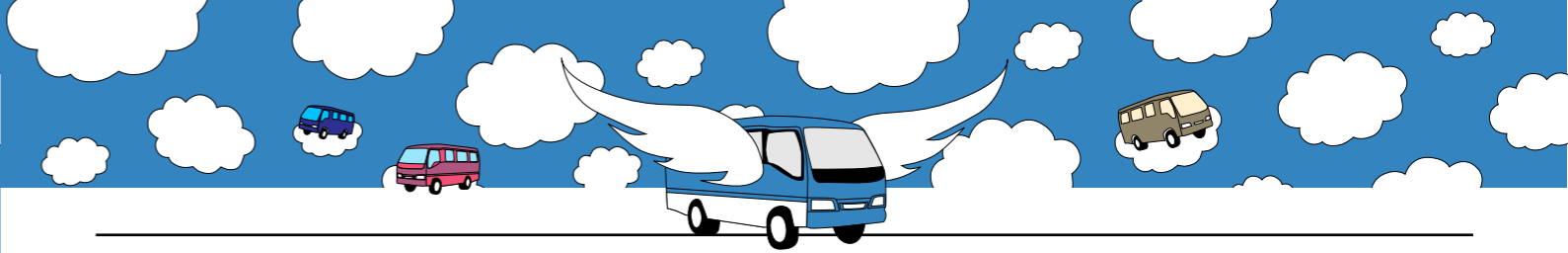
Zilan Çirik (10)

Hayalimdeki otobüsün upuzun bir eni var. Bu otobüsün bir görevi var. Bu görev en çok görmeyi istediğim yer olan Bodrum'da. Bizim

otobüsümle birlikte Büyücüler Kraliçesi'ni kurtarmaya gitmemiz lazımmış. Ben ve otobüsüm Bodrum'a gidip o kraliçeyi bulmazsak ülkemizde büyük bir patlama olacak.

Otobüsümüzün özelliği: Pembe ve mor desenli ve üstünde böyle "◇" şekilleri ve kuyruğu olan bir araçtır.

Otobüsün içinde bir sürü bavul ve poşet vardır. Otobüsün ışıklandırması ve havalandırması vardır. Tavanında tuvaletleri vardır ve benim otobüsüm uçabilir. Bu çift katlı bir otobüs, adı Zilan olan çokook güzel bir kıza aittir.

Hayalimdeki Otobüs

Mizgin Dursun (11)

Bir zamanlar çilek şeklinde bir otobüs varmış. O otobüs 2 tekerliyimş. Sahibi Emrah onu uzaya götürmek istemiş. Otobüs Çilek, Emrah'ın bu dileğini gerçekleştirmiş ve bir gün o otobüs kırılmış. Sahibi onu tamir etmeye başlamış. İç koltuklarını kalem şeklinde siyah renkle yapmış. Kapısını ise hamburger şeklinde yapmış. Bunlarla kalmamış ve tekerleklerini elma şeklinde yapmış. Tamamlanan Çilek Otobüsü Emrah'ın dileğini gerçekleştirmeye hazırmış. Emrah konuşan otobüsün ona bir şeyler söylediğini duymuş. Dışarıdan kimse yokmuş gibi gözükken otobüs çok sessiz gözükse de içeride üçgen ve kare şeklinde olan insanlar hep bağıryormuş. Emrah, bir gün otobüsüne "Haydi uzaya gidiyoruz" diyerek hazırlanmış. Otobüs Emrah'a "Olur ama benim süper güçlerimi yaz" demiş. Emrah, bu söze dayanarak otobüse süper güçler takmış: Uçma gücü, zıplama gücü, ateş çıkarma.

Otobüs bu güçleri görünce çok sevinip Emrah'ı hemen uzaya götürmeye hazırlanmış. Bir

sonraki gün, otobüs Emrah uyurken onu uzaya götürmüş. Emrah yıldızları görünce çok sevinmiş. İçinden "Zaten ben buraya yıldızları toplamak için gelmişim" diyerek manzaranın tadını çıkarmış. Ve son.

Emre Ata (11)

Benim bir arkadaşım vardı, adı da Veysel idi. Bana otobüs getirecekti. Otobüsü denize gidecek diye alacaktım. Arkadaşım mahallemize geldi ve otobüse baktım. Şekli güzeldi. Bu otobüs kahraman otobüse benziyordu. Dışında madalya vardı, içiyse zengindi. İçi güzel koltuklarla doluydu, koltuklar mavi renkli ve desenliydi. Fakat otobüsün süper güçleri yoktu, sadece denize gidiyordu. Denizin altında Gülpınar ve ailem de vardı. Otobüsün görevi denize götürmek, benim görevim ailemi sevindirmektir.

Orhan Dilen (14)

Benim bir otobüsüm var ve ismi Elma. Onunla harika işler yapıyoruz. Otobüsümle dağlara çayırlara gittim ve sonunda geldim 'Mardin'e. Elma süper uçan ve son hızla giden bir otobüs.

Hayalimdeki Otobüs

Rengi can alıcı siyah ve gövdesi filan, her şeyi mavi; hem de gökyüzü mavisi. Otobüsümle yapacağım özel görevim nihayet belli oldu: Bir mahsur kadını kurtaracağım kötü adamların elinden...

Otobüsümüzün şekli: Elma'nın uçak kanadı var. Ön tarafı normal bir görüntüde... Üst yüzeyde camları bile var. İçi süper; koltuklar ve televizyon, radyo anteni bile var. Kaçırılan kadını takip ve onu bulabilmek için radyo ve anten gerekli...

Ve sonunda kadını kurtardım. Bu kadın bir prensesmiş ve benimle evlendi.

Mutlu son.

Ferhat Ata (11)

Benim hayalimdeki otobüs, içinde arkadaşlarım Emre ve Fırat'ın olduğu; Uşak'a ve Bolu'ya giden; İstanbul'da şehirde gezen modifiye bir otobüstür.

Cansel Seyhan (10)

Bir yaz gününde tatile gitmişim. Orada kendime bir arkadaş edindim. Sonra oynamaya başladık. Öyle güzel oynuyorduk ki zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım. Arkadaşım eve gitti. Ben de eve gidecektim ama bir anda dolaşmaya karar verdim. Yolda, bir otobüs hayal ederken karşıma bir otobüs çıktı. O otobüs kıpkırmızıydı ve öyle bir parlıyordu ki gözlerim kamaştı. Gözümü ondan ayıramıyordum. Sonra otobüsün gözlerinden yaş akıyordu. Sonra onun yanına gittim. Çok şaşırmıştım. Otobüsün gözü, kulağı, burnu

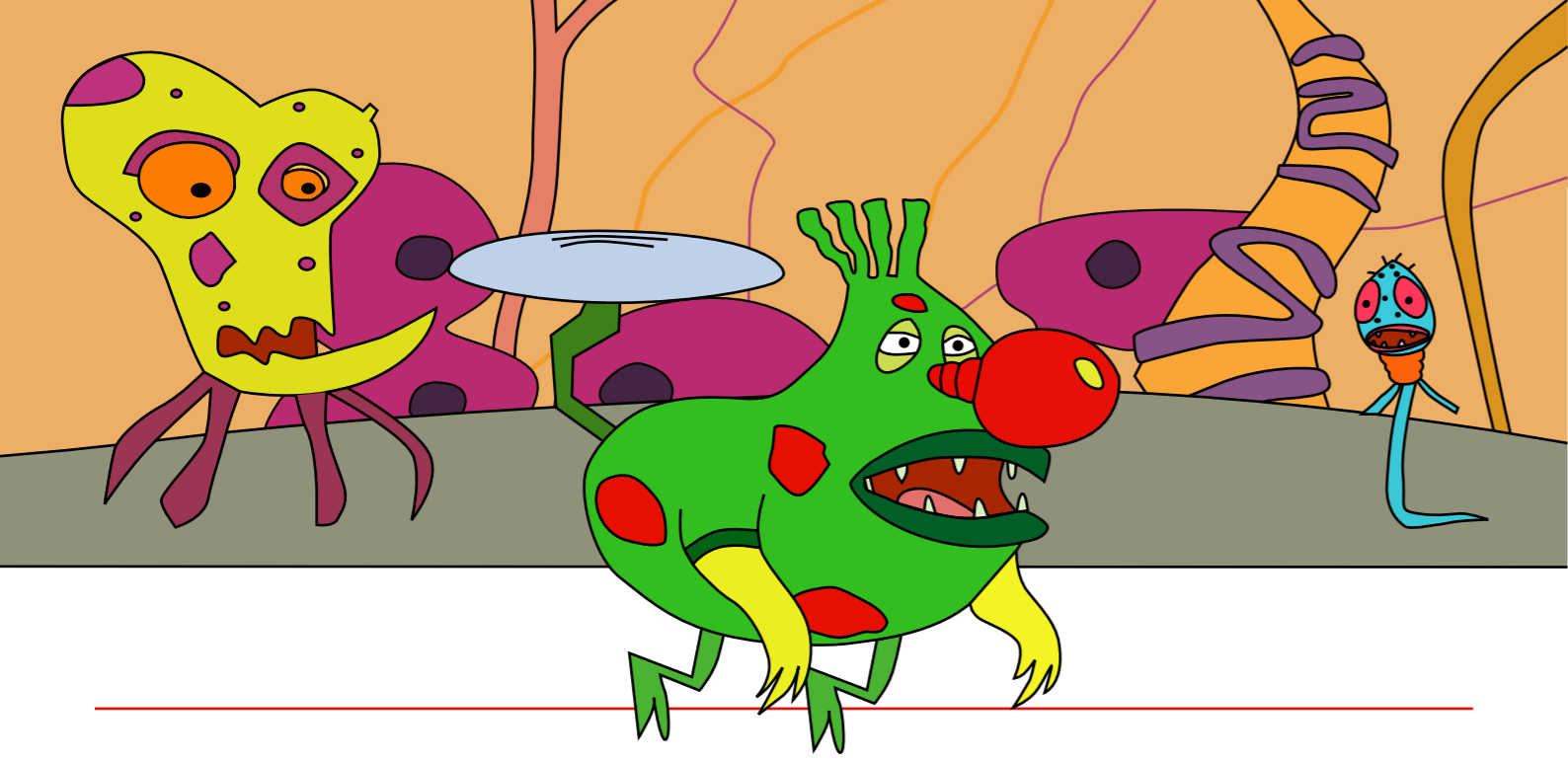
vardı. Ona sordum "Neden ağlıyorsun?". O da bana "Benim hiç arkadaşım yok, kimse benimle arkadaşlık kurmak istemiyor" dedi. Ben de çok üzülmüştüm ve sonra ona "Seninle arkadaş olabiliriz" dedim, otobüs çok sevinmişti. "Otobüsün içini dışını gezebilir miyim?" diye sordum ona; "Tabii ki evet" dedi. Otobüsün sağ tarafında güzel bir deniz manzarası vardı. O manzara çok güzeldi. Sonra bana "Sana bir sır verebilir miyim" diye sordu. Ben de "Tabii ki de evet" dedim. Anlatmaya başladı: "Benim çok güzel güçlerim var. Ben uçabilirim, renk değiştirebilirim, konuşabilirim". Ben çok şaşırmıştım, "Nasıl olur?" dedim. Otobüs, "O zaman sana kanıtlayabilirim" dedi. Öyle şeyler yapmıştı ki çok mutluydu. Sonra bana "İstersen benim otobüsüme binebilirsin" dedi. Ben de bindim. Sonra bütün yapabildiği güçlerini yaptı. Otobüsün içi ve dışı rengârenk parlıyordu. Ama çok yaşlıydı, ölecekti. Günler aylar geçti. Biz hala arkadaştık. Otobüs çok yaşlanmıştı. Beni bir kez daha gezdirmeye çıkardı. Çünkü ölmeden önce mutlu bir anısı olsun istiyordu ve biz de gezmeye başladık. İstanbul'un belki yarısını gezmiş olabiliriz. Ona bir kez daha elveda dedim. O öldükten sonra çok ağlamıştım. O ölmeden önce bir fotoğraf çekmiştik. Onu hep yanımda sakladım. Ona baktığımda hep o geçirdiğimiz güzel günleri hatırladım. Keşke hiç ölmeseydi şimdi yaşıyor olsaydı. Ben otobüsümü çok seviyordum. O hep aklımdaydı ve eminim ben de onun aklımdayım. Onu çok seviyorum. İnşallah hep çok mutlu kalır.

Ve Söz Küçüğün ekibi ve Parlayan Çocuklar sonunda buluşurlar...

Biz öncelikle **Parlayan Çocuklar** Kulübü olarak, onlarla konuşacağımız konuları belirledik ve onlar geldiğinde öncelikle tanıştık. Tanışma faslı çok uzun sürmedi. Çünkü **Söz Küçüğün** ekibinin hepsi liselere hazırlanıyordu. Fakat yine de biz konuştuk. Konularımız aynıydı. Fakat biz yazılı, onlar sözel olarak çalışıyordu. İki grubun da amacı belirli konularda insanları ve çocukları bilinçlendirmekti. Ve biz dergimizi nasıl hazırladığımızı anlattık. Onlar da bizimle birlikte radyo çekimi yapmak istediklerini söylediler. Kabul ettik. Bir dahaki sefere biz de onların yanına gitmeyi istiyoruz. Şimdilik görüşüyoruz. *Zehra Kaya (14)*

1 Aralık Dünya AIDS Günü

Kaynak: Pozitif Yaşam Derneği & Biyoloji Öğretmeni Ayşen Suntekin

Bağışıklık sistemi ne demek?

Bağışıklık sistemi insan ve hayvan gibi canlılarda savunma sistemine verilen addır. Bağışıklık sistemimiz, mikroplara ve başka yabancı maddelere karşı bizi korur. Bağışıklık sistemi, vücudun mikroplara karşı gösterdiği dirençtir.

Bağışıklık sistemi nasıl çalışır?

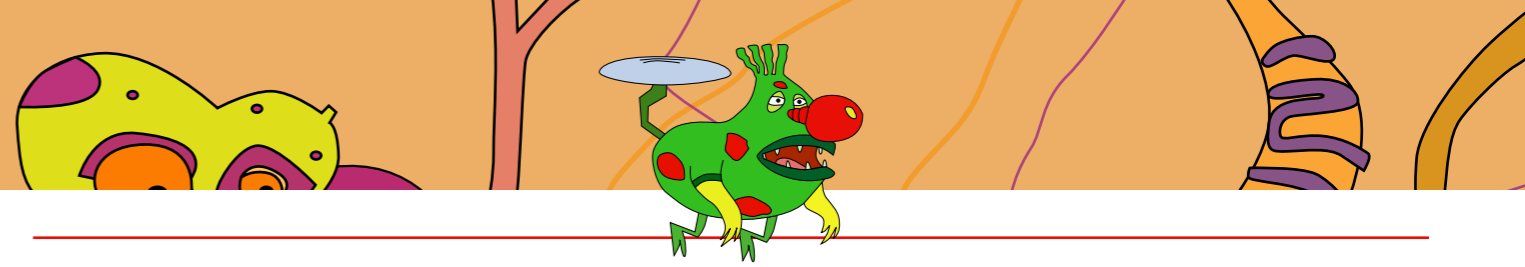
Derimiz, mikropların içeri girmesine izin vermez. Gözyaşımız, gözümüzü mikroplardan korur. Burnumuzda bulunan sümük, ağızımızdaki tükürük mikrop geçişini engeller. Hastalıklara karşı yutkunurken bademciğimiz bizi korur. Midemizde asitler, ince bağırsakta safra (öd) bizi hastalıklardan korur. Cinsel organlarımızdaki sıvılar da mikrop öldürücüdür, organlarımızı korur.

Kanın içindeki akyuvarlar mikroplarla savaşan askerlerdir. Bir yerimiz kesildiğinde dışarıdan içeri giren mikropları akyuvarlarımız karşılar ve böylece çatışma başlar. Bu yüzden orası

kızarır ve şişer. Eğer iltihap oluyorsa vücut, mikroplara karşı yenik düşüyor ve desteğe ihtiyacı var demektir. Böyle olunca hemen doktora gitmeliyiz. Sağlıklı bir vücutta akyuvarlarımız bizi her zaman koruyan askerlerdir. Fakat HIV ya da AIDS hastalığı vücuda girdiği zaman bağışıklık sağlayan akyuvarların içine yerleşir, onları yok eder. Böyle olunca vücudumuz dışarıdan gelen mikroplara karşı açık ve korunmasız hale gelir. Burnumuzdan girenlerle nezle, ağızdan gelen mikroplarla ishal oluruz. Mikrobik hastalıklara ve çeşitli enfeksiyonlara yakalanırız. Bağışıklık sistemimiz doğru çalışmadığından, vücut zayıf düşer ve hastalıklara teslim olur.

Hastalıklardan nasıl korunuruz?

Dirençli olmak için vücut doğru çalışmalı. Hastalıklardan korunabilmek için iyi uyku uyumak gerekir. İyi beslenme gerekir. Beslenme, arabanın benziniyse, mineraller ve vitaminler o arabanın yağı ve suyudur.

1 Aralık Dünya AIDS Günü

Vitaminler olmazsa vücut sağlıklı olmaz.

Vitaminler nerede bulunur?

Tüm sebze ve meyvelerde bulunur. Mutlaka her renk sebze ve meyveden yenilmesi gerekir.

Doğru beslenmek ne demek?

Doğru beslenmek için besinleri nasıl tüketeceğimizi bilmemiz gerekiyor. Bol su içmeliyiz. Yiyecekleri bol su ile yıkamalıyız. Meyvelerin suyunu içmek yerine kendisini yemeli; sebzeleri çok pişirmeden yiyebilmeliyiz. Mesela eğer kansızlık çekiyorsak ıspanak ve yoğurdu birlikte yemeyelim. Yoğurttaki kalsiyum ıspanağın içindeki demirin vücut tarafından emilmesini engeller. Soframızdan kuru fasulye, pilav ya da nohut, bulgur pilavı, mercimeği eksik etmeyelim. Bir tahıl ve bir baklagili birlikte tüketelim ki sağlıklı protein alalım.

Mutlu olmak bizi hastalıklardan nasıl korur?

Mutlu olmak bağışıklık sistemimizin iyi çalışmasını sağlar. Beynimizde bağışıklık

sistemimizin merkezi var. Mutlu olmak, mutlu hissettiğimiz şeyleri yapmak akyuvarları güçlendirir.

Spor yapmak neden önemli?

Spor yapmak, kan dolaşımını artırır. Kan, hücreleri besler, onları sağlıklı hale getirir.

İyi uyumak ve dinlenmek bağışıklık sistemimizi nasıl güçlendirir?

Uyku sırasında vücut kendini tamire alır. Vücutta ne kadar mikrop varsa kolay mücadele eder. Vücut uykudayken kendini onarır.

AIDS nasıl bir hastalıktır?

Türkçede "İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü" (HIV) olarak geçer. Kazanılmış bağışıklık sisteminin yok olması demektir.

HIV nasıl bulaşır?

Korunmasız cinsel ilişkiyle, kan yolu ile (kan nakli, doku ve organ nakli vb.), anneden bebeğe gebelik veya doğum sürecinde, emzirme sırasında HIV bulaşabilir.

-HIV SOSYAL İLİŞKİLERLE, ÖPÜŞMEKLE, SARILMAKLA, TOKALAŞMAKLA, AYNI ORTAMDA BULUNMAKLA, AYNI HAVUZA VEYA DENİZE GİRMEKLE; AYNI ÇATALI, KAŞIĞI KULLANMAKLA; ORTAK TUVALET KULLANIMIYLA; SİVRİSİNEK İSİRMASIYLA; KAN İÇERMEDİKÇE TÜKÜRÜK VE TER İLE BULAŞMAZ!

Duyurular

-Kate ile Keçe ve Melis ile origami dersleri devam ediyor!

-Yenilenen web sitemizi ziyaret edebilir, Tarlabası'nda yaptığımız çalışmalara www.tarlabasi.org adresinden ulaşabilirsiniz.

- Artık genç dergi yazarları Cumartesi buluşuyor. Pazartesi ve Salı iki grupta devam eden Parlayan Çocuklar Ekibi Cumartesi de gençlerle çalışmaya başladı.

- Ücretsiz yaralanabileceğiniz psikolojik destek için TTM'den randevu alınız.

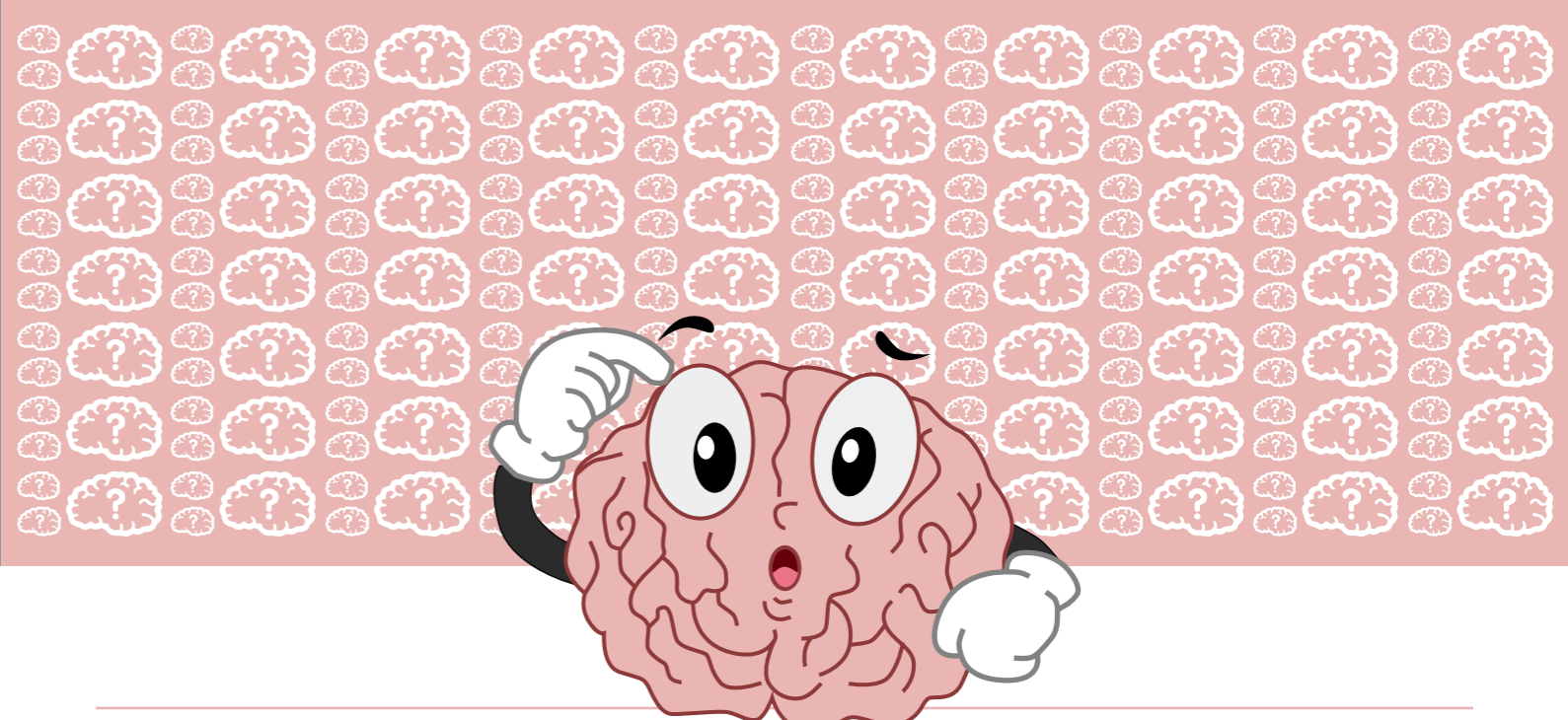

- Ritim atölyesi Onur Hoca ve Hasan Abi'yle başlıyor! Emine Abla'ya kayıt yaptırabilirsiniz

-Tarlabası Toplum Merkezi gençlik çalışmalarını genişletiyor. Hip Hop eğitmenimiz Laura geldi! Hip Hop, rap ve birlikte üretmeye meraklı gençleri merkezden bilgi almaya bekliyoruz.

- Sığmıyoruz. Daha büyük yer için mekan sponsoru arıyoruz! Teras tadilatını üstlenerek de yaz mevsiminin çocuklar için hem güvenli hem eğlenceli hem de öğrenmeli geçmesini sağlayabilirsiniz.

- İsuzu gönüllülerinin TTM ile yürüttüğü Yaratıcı Çocuklar Atölyesi'nin sonuna yaklaşıyoruz. Şimdi otobüs boyama zamanı!

Bilmeceler

*Akşam yeşil, sabah kırmızı?

Kına

*Karıncanın kaderince, yol yapar ince ince.

Dikiş makinesi

*Vinç arabaya ne der?

Gülümse çekiyorum

*Uzundur ip değil, ısırır köpek değil?

Yılan

*İçini boşalttıkça büyüyen şey nedir?

Çukur

*Yere düşer paslanmaz suya düşer ıslanmaz?

Güneş

*Resmi olmayan C'ye ne denir?

Sivilce

*Yırtıcı bir hayvana nasıl bakılır?

Uzaktan.

*Hangi cüzdana para koyulmaz?

Nüfuz cüzdanına

*Havaya bakar burnu akar.

Mum

*Hep aynı soruyu sorarız ama hep farklı cevap alırız. Bu soru nedir?

Saat kaç?

*Termometrenin düşmesi neyi gösterir?

Çivinin iyi çakılmadığını gösterir.

*Tarihi olmayan kale hangi kaledir?

Futbol kalesi

*Uzun ince bir yolum var; hava geçer gündüz gece?

Gırtlak

*Can bedenden çıkmayınca ne olur?

Fizik dersine geç kalır

*Uzundur ip değil, kanatları vardır kuş değil?

Denizati

*Ben giderim o gider, ben dururum o durur.

Gölge

*Ben beslerim, o süsler, nedir bu?

Çiçek

Bu dergi
Tarlabası Toplum Merkezi
Parlayan Çocuklar Kulübü
tarafından hazırlanmıştır.

Dergi içeriği
izinsiz kullanılamaz.

ÜCRETSİZDİR.

Bize destek vermek isterseniz
bağışı aşağıdaki hesaba yapabilirsiniz.

Tarlabası Toplumunu Destekleme Derneği

Garanti Bankası Cumhuriyet Caddesi

Taksim Şubesi

Şube Kodu: 772 Hesap No: 6299673

IBAN: TR03 0006 2000 7720 0006 2996 73

www.tarlabasi.org

Çukur Mahallesi Zerdali Sokak No.9

Tarlabası-Beyoğlu-İstanbul

Tel: +90 212 297 23 05